Proletarhoji tamomi dunjo, jak şaveton!

BAJROQI MIHNAT

Organi TsK partijaji komunistiji (ʙ) Uz.
Орган ЦК КП (б) Уз.
Ba zaʙoni jahudihoji mahalli (ʙuxori)
На мест. (бух). еврейском языке

1935 11 AVGUST № 148 (1401)

FAŞIZM—ÇANG HAST, SOTSIALIZM—AMONI!

Huçumi faşizm va vazifahoji Internatsionali Komunisti dar gûştini ʙaroji jagonagiji sinfi raʙocij ʙa muqoʙili faşizm

Dokladi rafiq Georgij Dimitrûv

(Stenogramaji muxtasar)

1 Faşizm va sinfi raʙocij

Holekaj kongresi VII-umi Internatsionali komunisti ʙa proletariati ʙajnalxalqi az xususi puxta şuda istodani huçumi navi faşisti peşaki xaʙar doda, proletariatro ʙa gûştini muqoʙili in huçum çeq zada ʙud. Kongres nişon doda ʙud, ki „tendentsijahoji faşisti va istidoji harakati faşisti ʙa şakli kamu-ʙeş jela şudagi qarîʙ dar hamaço mavçud hastand".

Dar şarojati vaseə şuda raftani krizisi cuqurtarini iqtisodi, xelo terû-tond şudani krizisi umumiji kapitalizm va dar şarojati inqiloʙi şudani əomaji mihnatkaşho, faşizm ʙa huçumi vaseə guzaşt. Burzuazijaji hukmron ʙa maqsadi corahoji xelo qoratgaroneşro ʙa muqoʙili mihnatkaşho ʙa kor ʙurdan, ʙa çangi dastandvori imperialisti tajori didan, ʙa Itifoqi Soveti huçum kardan, Xitojro mazlum karda va taqsim namuda giriftan va dar asosi hamaji in, peşi rahi inqiloʙro ʙand kardan, ʙo rafta zijodtar ʙa vositaji faşizm rahi xalosi kofta istodast.

Davrahoji imperialisti hamaji vazminiji krizisro ʙa ʙoloji kifti mihnatkaşho ʙor kardani şuda istodin. Baroji hamin ʙa onho faşizm darkorast.

Davrahoji imperialisti proʙlemaji ʙozorhoji mol ʙa furûşrasoniro ʙa hisoʙi xalqhoji kamquvatro zulmu sitam kardan, zulmi kolonijagiro zijod kardan va dunjoro ʙavositaji çang az nav taqsim karda giriftan hal kardani şuda istodin. Baroji hamin ʙa onho faşizm darkorast.

Onho ʙavositaji harakati inqiloʙiji raʙocibo va dehqonhoro torumor kardan, ʙavositaji ʙa Itifoqi soveti ʙa jakjagohi proletariati çihon huçumi harʙi kardan zijod şudani quvathoji inqiloʙro muəajan kardani şuda istodin. Baroji hamin ʙa onho faşizm dar korast.

Dar jak qator mamlakatho—xususan dar Germanija to vaqti ʙa tarafi inqiloʙ gardişi halkunanda kardani əoma, ʙa in imperialistho mujasar şuda ʙud, ki ʙa proletariat şikast doda, diktaturaji faşisti muqarar kunand.

Amo ʙaroji zafari faşizm mahz cunin ahvol xarakternok hast, ki in zafari on az jak taraf az xususi susti kardani proletariat, guvohi medihad, ki proletariatro sijosati şikastxoʙiji sotsial—demokratija dar ʙoʙati çihati sinfi ʙo ʙurzuazija jak şuda kor kardan doştageş çihati taşkili vajron va ʙeharakat karda ʙud, va az tarafi digar in, sustiji xudi ʙurzuazijaro nişon medihad, ki on az çori şudani jagonagiji gûştini sinfi raʙocij, az inqiloʙ vohima kaşida istodast va digar ʙaroji ʙo metodhoji kûhnaji demokratiji ʙurzuazi va parlamentarizm diktaturaji xudro ʙa ʙoloji əoma nigoh doştan quvataş namerasad.

Zafari faşizm dar Germanija joftageşro, gufta ʙud rafiq STALIN dar sjezi 17 umi VKP(ʙ),

„na faqat cun nişoniji sustiji sinfi raʙocij va naticaji ʙa sinfi raʙocij xijonat kardani sotsial demokratija donistan darkorast. Onro hamcunin cun nişoniji sustiji ʙurzuazija, cun nişoniji in donistan darkorast, ki ʙurzuazija ʙa metodhoji kûhnaji parlamentarizm va demokratijaji ʙurzuazi qati hukumroni kardan holekaj quvataş namerasad, az hamin saʙaʙ on maçʙur şudagi hast, ki dar sijosati duruni ʙa metodhoji terorkuni qati hukmroni kardan dast monad,—in nişoniji onast, ki ʙurzuazija digar ʙaroji dar asosi sijosati amoniji ʙeruni az ahvoli hozira rahi xalosi joftan zûraş namerasad, az hamin saʙaʙ on maçʙur şudagi hast, ki ʙa sijosati çang dast monad" (I. Stalin, „Masəalahoji Leninizm" naşri X, varaqi 545).

Xarakteri sinfiji faşizm

Faşizmi dar hukumat ʙudagi, ci tavre ki inro plenumi XIII-umi Ispolkomi Komintern durust nişon doda ʙud, **diktaturaji rôjirosi teroriji elementhoji rafta rasidagi reaktsionerî, rafta—ras dagi şovinisti, rafta—rasidagi imperialistiji kapitali finansi** meʙoşad.

Navəi xelo reaktsijagiji faşizm—in faşizmi tipi germanijagi meʙoşad. On ʙardurûq, ʙehajojona xudro natsional sotsializm nom mondagi hast, on ʙo sotsializm heç əaloqaje nadorad.

Faşizmi Germanija **cun muşti ʙaʙaraji əaksulinqiloʙi ʙajnalxalqi, cun dargironandaji oloʙi çangi imperialisti,** cun sarkunandaji poxodi salibiji muqoʙili Itifoqi sovetiji vatani ʙuzurgi mihnatkaşhoji tamomi dunjo ʙudagi, ʙa majdon ʙuromada istodast. Faşizm—in taşkiloti teroriji ʙa sinfi raʙocij va qismi inqiloʙiji dehqonho va intelligentsija çazodihanda meʙoşad. Faşizm dar sijosati ʙeruni—in şovinizmi şakli ʙadtarini ʙa digar xalqho duşmaniju əadovati hajvonandavor doştanro pahm mekardagi meʙoşad.

In xarakteri haqiqiji faşizmro maxsusan zûr nişon doda guzaştan zarurast, cunki ʙa rûji xud niqoʙi demagogijaji sotsiali pûşida əomaro ʙa ʙoʙ kardanaş qati faşizm mumkini jofta ʙud, ki dar jak qator mamlakatho əomaji majda ʙurzuaziji az rohi krizis xaroʙu xazon şudagi va hatto ʙaəze qismi taʙaqahoji əoqiʙmondatarini proletariatro ʙa tarafi xud kaşad, va hole in ki agar inho xarakteri haqiqiji sinfiji faşizm ,va taʙiati haqiqiji onro metahmidand, hec vaqt az pûşti faşizm namerafiand.

Taraqijoti faşizm va xudi diktaturaji faşisti dar harxel mamlakatho ʙa şarojathoji taarixi, sotsiali va iqtisodi, ʙa xususijathoji milli va ahvoli ʙajnalxalqiji har mamlakat nigoh karda ʙa xud harxel şakliho girifta istodast.

Ba sari hukumat guzaştani faşizm ʙa tariqi muqarari ʙaçoji jak hukumati ʙurzuazi digaraş guzaştan naʙuda, ʙalke ʙaçoji jak şakli gosudarstvogiji hukumroniji sinfi ʙurzuazija—ʙaçoji demokratijaji ʙurzuazi, digar şakli on—diktaturaji teroriji rûjirost ʙa vuçud omadan meʙoşad. In farqro ʙa nazar nagiriftan xatoji çidi meşud. Hamcunin ʙa hamun ahmijate ki coraʙinihoji reaktsijagiji ʙurzuaziji hozir dar mamlakathoji demokratijaji ʙurzuazi zûr şuda istodagi ʙaroji muqarar şudani diktaturaji faşisti dorand, ʙaho nadodan xatoji çidi va xatarnok hast.

Vozdhoji sotsial-demokratija xarakteri haqiqiji sinfiji faşizmro pardapûşi va az əoma rust mekardand, əomaro ʙa kori ʙa muqoʙili coraʙinihoji reaktsijagiji zûr şuda istodagiji ʙurzuazija gûştin ʙurdan çeq namezadand. Onho dar peşi taarix ʙaroji in çuvoʙgari kalon meşavand, ki dar mamenti qataiji huçum kardani faşizm, qismi ʙisjori əomaji mihnatkaşhoji Germanija va jak qatori digar mamlakathoji faşisti darandaji xunxûrtarini finansi ʙudani faşizm va duşmani ʙadtarini mihnatkaşho ʙudani onro nameşinoxtand va əoma ʙa zarʙa dodan tajor naʙudand.

Sarcaşmaji ʙa əoma taasir doştani faşizm dar ci hast? Ba faşizm az in saʙaʙ əomaro ʙa tarafi xud kaşidan mujasar şuda istodast, ki faşizm ʙa tariqi demagogiju firebgari, xudaşro ʙa muhtoçi va talaʙhoji xelo zaruriji əoma gûjo jordam merasondagi ʙorin karda nişon doda istodast. Az ci saʙaʙ faşisthoji Germanija, in malajhoji ʙurzuazijaji kalon va duşmanhoji qatoli sotsializm xudaşonro ʙa əoma „sotsialist" gufta va ʙa sari hukumat guzaştageşonro „inqiloʙ" gufta istodin? Az in saʙaʙ ki onho ʙa inqiloʙ ʙovardori va ʙa sotsializm çalaşaviji dar dili əomaji vaseəi mihnatkaşhoji Germanija mavçud ʙudagiro eksploatatsija kardani şuda istodin.

Faşizm ʙa interesi imperialisthoji rafta rasidagi kor karda, amo dar peşi əoma, xudaşro muhofizatciji millati ozurda gufta nişon doda, hisijoti ozorkaşidaji milliro pajdo mekunonad, cunonci faşizmi Germanija ʙo lozungi „muqoʙili Versal" əomaro az pûşti xud ʙurda ʙud.

Faşizm cun partijaji ʙa harakati inqiloʙiji proletariat, ʙa əomaji xalqi dar oşuʙiş ʙudagi **zarʙa zananda** ʙa sari hukumat guzaşta, va in ʙa sari hukumat guzaştanaşro on hamin xel karda nişon medihad, ki gûjo in az nomi tamomi millat ʙa muqoʙili ʙurzuazija va ʙaroji millatro xalos kardan harakati „inqiloʙi" ʙoşad („Poxodi" Musolini ʙa Rim, „poxodi" Pilsudskij ʙa Varşov, „inqiloʙi" natsional-sotsialisti dar Germanija va d. d.).

Amo faşizm ci xel niqoʙe ki ʙa xud pûşad, ʙo ci xel şakle ki ʙurojad, ʙo ci xel rahhoje ki ʙa sari hukumat guzarad,—

faşizm—in ʙa əomaji mihnatkaşho **huçumi ʙerahmtarini kapital** meʙoşad.

Faşizm—in şovinizmi ʙelaçom va çangi mamlakatgiri meʙoşad.

Faşizm—in reaktsijaji devonavor va əaksulinqiloʙ hast.

Faşizm—in duşmani ʙadtarini sinfi raʙocij va tamomi mihnatkaşho meʙoşad.

Faşizmi zafar joftagi ʙa əoma ciho meʙijorad

Faşizm ʙa raʙociho „muzdi mihnati əadlonaro" vaəda doda ʙud, amo dar əamal ʙoz ham past şudani muzdi mihnat va daraçaji gadojonaji zindagoniro ovard. Û ʙa ʙekorho kor dodanro vaəda karda ʙud, amo dar əamal ʙoz saxtu vaznintar şudani əazoʙi guşnagi va mihnati maçʙuriji qulomiro ovard. Dar əamal faşizm raʙociho va ʙekorhoro ʙa odamhoji ʙehuquqtarinu ʙenavoji çaməijati kapitalisti gardonda istodast.

Faşizm ʙa **çuvonhoji** mihnatkaş rahi vaseə va ojandaji ʙarqosi jela kardanro vaəda doda ʙud. Amo dar əamal, on tûda tûda az korxonaho ʙerun karda şudani çuvonho, lagerhoji mihnati va ʙelasq ʙaroji çangi mamlakatgiri maşqi harʙi doda şudani onhoro ʙa vuçud ovard.

Faşizm ʙa **xizmatciho, əamaldorhoji majda va inteligentho** ihtijoç namudani zindagoniji onhoro vaəda karda ʙud, amo dar əamal ʙoz ham ʙa pagah ihtimodi va ʙovari nadoştani onhoro ʙa vuçud ovard, faşizm onhoro ʙa ʙjurokrathoji navi muridhoji xelo farmonʙardori xudaş ʙudagi mutee karda istodast.

Faşizm ʙa **dehqonhoji** gadoju xonaʙalot şudagi vaəda doda ʙud, ki az qarzho xalos karda, haqi içoraro ʙarham zada, hatto zaminhoji pomeşcikiro mufti ʙa onho girifta medihad, amo dar əamal faşizm ʙoz ham zijodtar ʙa daraçaji az in peş dida naşudagi ʙaholati trestho va aparati gosudarstvogiji faşisti zavanca karda şudani dehqonhoji mihnatkaşro ʙa vuçud ovard.

Amo hole in hameş nest.

Har rûz dar kontslagerhoji Germanijaji faşisti, dar tahxonahoji Gestapo, dar zindonhoji Polşa, dar avoqxonahoji Bolgarija va Finljandija, dar „glavnjaci" Belgrad, dar sigurantsi Ruminija, dar çazirahoji Italija farzandhoji ʙehtarini sinfi raʙocij, dehqonhoji inqiloʙi va ʙaroji ojandaji əaloji insonijat gûştin ʙarandaho ʙa cunon zulmu əazoʙ va əişrakuniho giriftor karda meşavand, ki kirdorhoji ʙadtarini oxrankaji zamoni podşohi dar peşi in əazoʙu zulmho pataku pajtoʙa nameşud.

Dar peşi man az xususi şumorişi odamhoji dar Germanija, Polşa, Italija, Avstrija, Bolgarija va Jugoslavija kuşta şudagi, jarador şudagi, avoq karda şudagi, maəjiʙ şudagi va ʙa qinu əazoʙ giriftor karda şudagi svodkaji statistiki istodast. Dar jak xudi Germanija dar mudati ʙa sari hukumat ʙudani natsional sotsialistho az 4.200 nafar zijod raʙocihoji muqoʙili faşisti, dehqonho, xizmatciho, inteligentho, komunistho, sotsial demokratho va clenhoji taşkilothoji opozitsijagiji xristiani kuşta şuda, 317.800 nafar avoq karda şuda va 21.800 nafar jaradoru ʙa qinu əazoʙho giriftor karda şudagi meʙoşand.

Mo ʙo şûrişi zûr va ʙo faşisthoji çalodro didaju sûxta natavonistan, ʙa peşi jodkirdiji faromûş naşavandaji **Jon Şer, Fite Şults, va Ljutensi** dar Germanija kuşta şudagi, ʙa peşi jodkirdiji **Koloman Valiş** va **Mjunixrajteri** dar Avstrija kuşta şudagi, ʙa peşi jodkirdiji **Şalloj** va **Fjuristi** dar Vengrija kuşta şudagi, ʙa peşi jodkirdiji **Kofarçijûv, Ljutiʙrodskij** va **Vojkûvi** dar Bolgarija kuşta şudagi, ʙa peşi jodkirdiji hazoron-hazor raʙocihoju dehqonhoji komunisti, sotsial-demokrati va ʙespartijni va vakilhoji intelegenthoji taraqi parvari dar gûştini ʙa muqoʙili faşizm çon dodagi, ʙajroqhoji Internatsionali Komunistiro xam mekunem. Mo az hamin triʙuna istoda, vozdi proletariati Germanija va rajisi əizatgini kongresi mo rafiq **Telmanro** taʙrik mekunem (tamomi ahli zal az ço xesta, qarsakzanihoji zûr kardand). Mo rafiq **Rakoş, Gramşiro** taʙrik mekunem (qarsakzanhoji ʙaavç, hama az ço xestand), rafiqho **Antikajnen, Johko** va **Panûvro** taʙrik mekunem. Mo lideri sotsialisthoji Ispanija **Kaʙaljeroji** ʙa holati əaksulinqiloʙciho ʙa turma xoʙonda şudagi, **Tom Munîji** 18 sol ʙoz dar turma ʙudagi va hazor-hazor inqiloʙcihoji digari dar dasti kapital va faşizm jasir ʙudagiro taʙrik mekunem. (Qarsakzanihoji ʙaavç).

Mo ʙa onho cunin megûjem: „Badorahoji gûştinʙari mo, şumoho az jodi mo faromûş naşudeton. Mo ʙo hamrohi şumoho hastem. Har soəati əumramoro har jak cakla xunamoro ʙaroji ozodiji şumoho, ʙaroji tamomi mihnatkaşhoro az rezimi şarmandagiji faşisti ozod namudan sarf mekunem". (Qarsakzanihoji ʙaavç. Hamaji ahli zal az ço xestand).

Zafar joftani faşizm taə nast mi?

Az ci saʙaʙ va ci tariq faşizm zafar jofta tavonist? Faşizm *az hama peş az in saʙaʙ* zafar jofta tavonist, ki dar naticaji sijosati çihati sinfi ʙo ʙurzuazija jak şuda kor kardanro ʙurdani vozdhoji sotsial demokratija, sinfi raʙocij, dar peşi nazari ʙurzuazijaji huçumkunanda, *şûlak-şûlak va çihati sijosiju taşkili ʙejaroq şuda mondagi* ʙud Partijahoji komunisti hanuz on vaqt ʙa qadri kifoja zûr naʙudand, ki ʙe peşi va ʙarxilofi sotsial-demokratija əomaro xezonda ʙa çangi qataiji muqoʙili faşizm ʙurda tavonand.

Faşizm *dar Germanija* əiloç naʙoşta zafar mejoft mi? Ne, sinfi raʙociji Germanija peşi rahi onro ʙand karda metavonist.

Amo ʙaroji in, sinfi raʙocij ʙojad ki fronti jagonaji zidi faşistiji proletari taşkil şudanaşro ʙa dast medarovard, ʙojad ki vozdhoji sotsial-demokratiro maçʙur mekard, ki ʙa muqoʙili komunistho harakat kardanro ʙas karda, taklifhoji candin ʙor kompartija dar ʙoʙati jakçoja şuda ʙa muqoʙili faşizm harakat namudan kardageşro qaʙul kunand.

Rafiqho, faşizm ʙoz az in saʙaʙ zafar joft ki proletariat az itifoqcihoji taʙiəeş çudo karda şudagi ʙud.

Faşizm az in saʙaʙ zafar joft, ki dar naticaji sotsial-demokratija dar haqiqat sijosati muqoʙili dehqoniro ʙurdanaş, ʙa faşizm mujasar şuda ʙud, ki *əomaji ʙisjori dehqonhoro* az pûştaş ʙarad.

Dehqon dar sari hukumat jak qator hukumatdorhoji sotsial demokratijaro medid, ki onho dar peşi nazari û xudaşonro hukumati sinfi raʙocij gufta nişon doda, amo jagon talaʙoti dehqonhoro hal namekardand va jagontaji inho ʙa dehqonho zamin nadodand.

Faşizm niz az in saʙaʙ zafar joft, ki ʙa on ʙa safhoji *çuvonho* sar darovardan mujasar şuda ʙud, in hodisa dar cunin vaqte şuda ʙud, ki sotsial-demokratija diqati çuvonhoji raʙociro az gûştini sinfi dur mekaşid, amo proletariati inqiloʙi dar ʙajni çuvonho korhoji taʙlijagiro revoç nadoda ʙud va ʙa gûştini ʙaroji interesu talaʙhoji maxsusi çuvonho ʙa qadri kifoja diqat namemond. Faşizm talaʙoti xelo zûri faəolijati ʙojevoji çuvonhoro doşta girifta qismi ʙisjori onhoro ʙa safi otrjadhoji çangiji xud kaşida ʙud.

Dar in munosiʙat, mo hamcunin jak qator *xatohoji partijahoji komunisti* kardageşonro ham nogufta nametavonem. In xatoho ʙa gûştini muqoʙili faşizm meʙurdagiji mo manəijat rasonda ʙudand. Dar safhoji mo ʙa xatari faşisti ʙahonadihi mavçud ʙud, ki in ahvol hanuz ham az ʙisjor çoho ʙarham zada naşudast.

Hamcunin ʙisjor hodisahoje şuda ʙudand, ki komunisthoro perevoroti faşisti qofil mononda zer karda ʙud.

Vaqte ki natsional sotsializm holekaj dar Germanija harakati xatarnoki əomavi şuda ʙud, ʙaəze rafiqho, cunonci Gejuts, Nejman ki ʙaroji onho hukumati Brjuning holekaj hukumati diktaturaji faşisti ʙud, mahmaddonoji karda cunin megûjand: „Agar" imperijaji sejumi gitleri jagon vaqt huçum kunad, faqat jakunim metr az zamin ʙolo meʙurojad, amo dar ʙoloji on—hukumati zafarnoki raʙocigi ʙarpo meşavad.

Rafiqhoji mo dar Germanija xelo vaqt hisijoti ozurdaji milliji əoma va az Versal xelo zûr norozi ʙudani əomaro ʙa nazar nagirifta ʙudand, ʙa dudilagihoji dehqonho va ʙurzuazijaji majda nazari ʙepisandi qati nigoh mekardand, programaji ozodiji sotsiali va milliro der ʙarovarda ʙudand, amo vaqte in programaro ʙarovarda ʙudand ham ki onro ʙa talaʙhoji konkret va ʙa daraçaji əoma muvofiq karda natavonista ʙudand, onro dar ʙajni əoma vaseə pahnu çori karda natavonista ʙudand.

Dar jak qator mamlakatho ʙaçoji gûştini zaruriji əomaviro ʙa muqoʙili faşizm revoç dodan, az xususi xarakteri „umuman" faşizm mahmad doqojiji ʙefojda karda şuda, dar ʙoʙati vazifahoji muhimtarini partijaro ʙa peşi xud monda hal kardan, tangixijoliji *sektacigi* karda şuda ʙud.

Rafiqho, mo az xususi saʙaʙhoji zafar joftani faşizm gap zada, haminro nişon medihem, ki ʙaroji şikast xûrdani sinfi raʙocij sotsial-demokratija dar peşi taarix çuvoʙgar hast, mo xatohoji dar ʙoʙati ʙa muqoʙili faşizm gûştin ʙurdan az tarafi mo rûj dodagiro na faqat az in saʙaʙ nişon doda meguzarem, ki xohişi takrori gaphoji guzaştaro koftan doşta ʙoşem. Mo taarixşinos neştem, mo korkunhoji ʙojevoji sinfi raʙocij ʙuda, voçiʙ hastem, ki ʙa cunin savoli milion-milion əomaro dar əazoʙ mondagi çuvoʙ dihem: *peşi rahi zafar joftani faşizmro ʙand kardan mumkinast mi, va ʙo ci rah mumkinast?* Mo ʙa in savoli milion-milion raʙociho cunin çuvoʙ medihem: hov rafiqho, peşi rahi faşizmro ʙand kardan mumkinast. Tamoman mumkinast. In ʙa xudi şumoho—ʙa raʙociho, dehqonho va hamaji mihnatkaşho voʙasta hast.

Peşi rahi zafar joftani faşizmro ʙand kardan, *peş az hama*, ʙa faəolijati ʙojevoji xudi sinfi raʙocij, ʙa zicu jagona şudani quvathoji armijaji ʙa jevoji ʙa muqoʙili huçumi kapital va faşizm gûştin meʙurdagi voʙasta meşavad.

Dujum, in ʙa mavçud ʙudani partijaji zûri inqiloʙiji ʙa gûştini mihnatkaşho sarzidi faşizm meʙurdageşon durust rahʙari mekardagi voʙasta meʙoşad.

Sejum, in dar ʙoʙati dehqonho va əomaji majdaʙurzuaziji şahr ʙa sijosati durust guzarondani sinfi raʙocij voʙasta meʙoşad, in əomaro cixele ki didan mexosta ʙoşem ne, ʙalke cixele ki hastand, hamin xel ʙa tarafi xud giriftan darkorast. Faqat dar protsesi gûştin, onho şuʙhaju dudilagikunihoji xudro ʙarham merasand, faqat dar naticaji ʙa dudilagihoji əiloç nadoştaji onho toqatajorona muəomila kardan va jordami sijosi rasondani proletariat, onho ʙa daraçaji ʙalandi fahm va faəolijati inqiloʙi merasand.

Corum, in ʙa huşjori va əamalhoji zamoni hoziriji proletariati inqiloʙi voʙasta meʙoşad. Ba faşizm ʙaroji qofil mononda zer kardan rah doda naşavad, initsiativaro ʙa dasti on doda naşavad, ʙa on dar vaqti quvathojaşro hanuz çama karda natavonistanaş zarʙahoji halkunanda zada şavad, ʙa pozitsijahoji nav giriftani on rah doda naşavad, ana proletariati Frantsija ʙaroji haminxel kardan ʙo muvafaqijat harakat karda istodast. (*Qarsakzaniho*).

Sarthoji asositarini peşi rahi zijod şudani faşizm va ʙa sari hukumat guzaştani onro ʙand kardan ana haminho meʙoşad.

Faşizm—hukumati ʙerahm, amo ʙeʙaqo hast

Diktaturaji faşistiji ʙurzuazi-in hukumati ʙerahm, amo ʙeʙaqo hast.

Saʙaʙhoji asosiji ʙeʙaqoje nomustahkam ʙudani faşizm az ciho əiʙorat hastand?

Faşizmi nizoəu muxolifathoji dar lageri ʙurzuazija ʙudagiro ʙartaraf kardani şuda istodagi, in muxolifathoro ʙoz ham tezu-tund karda istodast. Faşizm harakat karda istodast, ki digar partijahoji sijosiro ʙesi kar...

(Davomaş dar varaqi 2)

Davomi dokladi rafiq Dimitrûv

da, monopolijaji sijosiji xudro muqarar kunad. Amo mavçud вudani sistemaji kapitalisti, mavçud вudani harxel sinfho va tezu tund şudani muxolifathoji sinfi hamaji in alloç nadoşta monopolijaji sijosiji onro вa вust şudan va kafidan вurda rasonda istodast. Ôn mamlakati soveti nest, ki dar inço diktaturaji proletariatro va hamcunin partijaji monopoli вa əamal guzaronda istodast. Amo in monopolijaji sijosi вa interesнoji million million mihnatkaşho muvofiq вuda, to rafta zijodtar вa вunjod namudani çamoljati вesinf takja karda istodast.

Saвaвi duçumi вesaвo вudani diktaturaji faşisti az in əiвoratast, ki tafovuti dar вajni demagogijaji zidkapitalistiji faşizm va sijosati xelo qoratgarona davlat qon-unij вurzuazijaji monopoli вudagi,—in tafovut foş kardani vuçudi sinfiji faşizmro oson karda, вa вustu tang şuda raftani вazaji əomaviji on saвaв şuda istodast.

Sejum, zafari faşizm əadovati cuqur va qazaвi əomaro вa vuçud ovarda, вa inqiloвi şudani əoma saвaв şuda, вa fronti jagonaji proletariat вa muqoвili faşizm taşkil joftan tolcoki zûr doda istodast.

Faşizm sijosati milatcigiji iqtisodiro (avtarkijaro) вurda, qismi kaloni daromadi xalqro вaroji tajorigariji çang sarf karda giriftanaş qati tamomi ekonomikaji mamlakatro sustu reşakov karda, çangi iqtisodiji вajni gosudarstvohoji kapitalistiro tezu tund karda istodast.

Sinfi raвocij вojad az hamaji muxolifatho va çançolhoji dar lageri вurzuazija вudagi fojda вurda tavonad, amo вojad hecvaqt вa cunin xijolho oqişta naşavad, ki gûjo faşizm xud az xud nestu noвud şuda merafta вoşad. Faşizm xud az xud tûfon nameşavad. Faqat faəolijati inqiloвiji sinfi raвocij çançolhoji alloç nadoşta dar lageri вurzuazija вa vuçud meomadagiro вaroji diktaturaji faşistiro reşakov va sarnagun kardan fojda вurda metavonad.

Zafari Giller вa taşkil joftani fronti jagonaji zidifaşistiji sinfi raвocij dar Frantsija tolcoki qatəi dod. Zafari Giller вa faqat raвocihoro az taqdiri raвocihoji Germanija вa vohima darovard, вa faqat duşmaniji onhoro вa kuşandahoji вurodarhoji hamsinfi germanijageşon zûr kard, вalke nit dar dili raвociho cunin əahdkuniro mustahkam kard, ki onho hodisaji вa sinfi raвociji Germanija şudagiro hargiz dar mamlakati xud rûj dodan namemonand.

Dar hamaji mamlakathoji kapitalisti вa fronti jagona çalaşavi xelo zûr şudanaş nişona medihad, ki saвaqi şikastxûrdaho muft nameravad. Sinfi raвocij вo usuli nav harakat namudanro sar karda istodast.

Dar natiçaji kompartijaho dar taşkil namudani fronti jagona inisiativa nişon dodanaşon, komunistho va fedakoroni inqiloвi dar gûştini вa muqoвili faşizm çonsuporona qajrat kardanaşon ostoji Internatsionali Komunisti вoz вa daraçaji az in peş dida naşudagi вaland şud. Ba hamin вaroвaro krizisi zûri Internatsionali dujum omada istodast, ki şikasti sotsial-demokratiji Germanija вa on signal meвoşad. Raвocihoji sotsial-demokrati to rafta zijodtar вa caşmi dida вovar karda istodin, ki Germanijaji faşisti вo hamaji вajhşat va vahşigarihojaş—in dar hisoвi oxirin, *natiçaji sijosati sotsial-demokratija dar вovati çihati sinfi вo вurzuazija jak şuda kor kardan вurdageş meвoşad*, əoma to rafta zijodtar fahmida istodin, ki hamun rahi voĵdhoji sotsial-demokratija вo on proletariatro вurdageşon вojad heç takror naşavad. Jagon vaqt hozir вorin dar lageri Internatsionali dujum inqadar nizoəi idejagi mavçud naвud. Dar duruni hamaji partijahoji sotsial-demokrati вa faraqaho çudoşavi guzaşta istodast. Az safhoji onho *du lageri asosi* вaromada istodin: вaroвari mavçud вudani lageri elementhoji reaktsijagije ki вa har xel harakatho karda вloki sotsial-demokratijaro вo вurzuazija nigohdori kardani şuda, вa qatori komunistho fronti jagona taşkil namudanro вo qazaв rad karda istodin,—*lageri elementhoji inqiloвi taşkil jofta istodast, ki elementhoji inqiloвi вa durustiji sijosati вo вurzuazija çihati sinfi jak şuda kor kardan şuвha dorand, onho tarafdori вa qatori komunistho fronti jagona taşkil kardan вuda, to rafta zijodtar вa pozitsijahoji gûştini sinfiji inqiloвi guzaşta istodin.*

Hamin tariq, faşizmi dar natiçaji pastqaftiji sistemaji kapitalisti вa vuçud omadagi dar hisoвi oxirin, cun faktori *вoz insuna parokanda şuda raftani xud* harakat karda istodast. Hamin tariq, faşizm dar вovati marksizm va harakati inqiloвiji sinfi raвociro nest kardan вa xud voçiвijat girifta, amo dar natiçaji dialektikaji zindagoni va gûştini sinfi, xudaş вa вoz insuna *taraqi kardani cunin quvathoje* saвaв şuda istodast, ki in quvatho вojad gûrkovu sarxûri faşizm, gûrkovu sarxûri kapitalizm şavand. *(Qarsakzaniho)*.

II. Fronti jagonaji sinfi raвocij вa muqoвili faşizm

Ahmijati fronti jagona

Rafiqho! Million-million raвociho va mihnatkaşhoji mamlakathoji kapitalisti savol medihand, ki: вa sari hukumat guzaştani faşizmro ci xel jad dodan mumkinast va faşizmi zafar joftagiro ci xel sarnagun kardan mumkin hast? Internatsionali Komunisti вa in savol cunin çavoв medihad: *kori jakumi kardan lozim вudagi va az hamin kor dast вa namudan zarur вudagi, in—fronti jagona taşkil kardan, dar har jak korxona, dar har jak rajon, dar har jak oвlast, dar har jak mamlakat, dar tamomi dunjo вa jagonagi harakat kardani raвocihoro вarpo namudan meвoşad. Dar masştaвi mili va вajnalxalqi jagonagi qati harakat kardani proletariat—ana in jaroqi zûru tavone hast, ki вa sinfi raвociro na faqat вa mudofiəaji muvafaqijatnok, вalke вa kori вarzidi huçumi faşizm, вarzidi huçumi kapital gûştin вurdan ham qoвilijatnok mekunad.*

Az in ham zijodtar, fronti jagonaji zûru tavonoji proletariat вa *hamaji taвaqahoji xalqi mihnatkaş*, вa dehqonho, вa вurzuazijaji majdaji şahri, вa inteligentsija taəsiri kalon вaxşida metavonad. Fronti jagona dar dili taвaqahoji dudilagi mekardagi вa quvati sinfi raвocij вovar ovardanro çojgir karda metavonad.

Amo hameş hamin nest. Proletariati mamlakathoji imperialisti na faqat az mihnatkaşhoji mamlakati xud, *вalke az milathoji mazlumi kolonijaho va nimkolonijaho* ham вa xud ittifoqciho doştanaş mumkin hast.

Dar oxir, agar mo вa nazar girem, ki вo jagonagi harakat kardani proletariat вa *quvati dojim zijod şuda istodagiji gosudarstvoji proletariji mamlakati sotsializm, вa quvati Ittifoqi Soveti* takja mekunad, unvaqt mo meвinem, ki dar masştaвi mili va вajnalxalqi вo jagonagi harakat kardani proletariat ci xel perspektivahoji vaseə jeli mekunad.

Hamaji qismhoji sinfi raвocij, dar kadom partija va taşkilote ki вoşand, *peş az aksarijati sinfi raвocij вa gûştini вaroji sarnagun kardani kapital va zafar joftani inqiloвi proletari jakçoja şudanaş*, вo jagonagi harakat kardanaşon zarur meвoşad.

Dar mamlakathoji çudogona va dar tamomi dunjo in вo jagonagi harakat kardani proletariatro вa əamal вarovardan mumkinast mi? Hov, mumkinast. Xudi hozir ham mumkinast. Internatsionali Komunisti *вaroji jagonagiji harakatho, вa qajr az jak şarti əodiji вa hamaji raвociho maqвul вudagi, digar heç jak şarte namemonad, şarti memondageş jak faqat ham inast, ki: jagonagiji harakatho вa muqoвili faşizm, вa muqoвili huçumi kapital, вa muqoвili xatari çang, вa muqoвili duşmani sinfi вurda şavad.*

Az xususi saвaвnişondihihoji asosiji duşmanhoji fronti jagona

Duşmanhoji fronti jagona ci muqoвil rafta metavonand va ci xel muqoвil rafta istodin?

Onho megûjand, ki: „Baroji komunistho lozungi fronti jagona faqat manevr hast". Agar in durust вoşad, az ci saвaв şumoho dar fronti jagona dilsozona qism giriftanaton qati „manevri komunistiro" foş namekuneton? Mo вa şumoho rûjirost megûjem, ki, mo вaroji in вo jagonagi harakat kardani sinfi raвocij mexohem, ki matlaв proletariat dar gûştiaş вa muqoвili вurzuazija meвurdageş mustahkam şavad, matlaв proletariat interesнoji harrûzaji xud вa muqoвili kapitali huçumkunanda, вa muqoвili faşizm doştageşro imrûz muhofizat karda, pagoh вaroji вutunan ozod şudani xud zaminaja şarojat mavçud kunad.

„Komunistho вa mo huçum karda istodin"—megûjand digarho. Amo şunaved, ki mo candin вorho guftagi hastem, ki вa heç kas huçum namekunem, na вa odamho, na вa partijaho va na вa taşkilothoje ki tarafdori fronti jagonaji sinfi raвocij вa muqoвili duşmani sinfi hastand. Amo вa hamin вaroвaro, mo вa interesi kori proletariat voçiв hastem, ki hamun odamho, taşkilotho va partijahoji вa jagona şuda harakat kardani raвociho manəijat meraşondagiro tanqid kunem.

„Mo вa qatori komunistho fronti jagona taşkil karda nametavonem, cunki programaji onho digarast"—megûjand sejumho. Amo şumoho xudatonro programaji mo az programaji partijahoji вurzuazi farq dorad, megûjetonu вoz вemaloi вo in partijaho ittifoq şuda istodeton-ku.

„Sotsial-demokratija tarafdori demokratija hast, amo komunistho tarafdori diktatura hastand, вinoвarin mo вa qatori komunistho fronti jagona taşkil karda nametavonem"—megûjand jak qator liderhoji sotsial-demokratija. Amo hozir mo вaroji diktaturaji proletariatro əəlon kardan fronti jagonaro taklif karda istodem ci? Mo hoie inxel taklif nakardemku.

Hamaji in вa muqoвili fronti jagona вa saвaв nişondihiho *вa tanqid ham namearzand*. In, faqat gap qati xudro əaqlakaşiji voĵdhoji sotsial-demokratiji вo вurzuazija fronti jagona soxtani xudro az fronti jagonaji proletariat вehtar hisoв mekardagi meвoşad.

He, in gapho rah nameravand. Proletariati вajnalxalqi az əoquвathoji çudoju вûlak şudani harakati raвocigi вisjor zararho kaşidagi hast, on to rafta zijodtar вovar karda istodast, ki *fronti jagona, dar masştaвi mili va вajnalxalqi вo jagonagi harakat kardani proletariat zarur va вutunan mumkinijatnok meвoşad.*

Mazmun va şakli fronti jagona

Interesнoji вevositaji iqtisodi va sijosiji sinfi raвociro muhofizat kardan, onro az faşizm muhofizat kardan вojad dar hamaji mamlakathoji kapitalisti nuqtaji вaromad va mazmuni fronti jagona şavad.

Mo вojad korro faqat az вa gûştini вaroji diktaturaji proletariat xuşku xoli çeq zadan əiвorat nakarda, вalke cunin lozungho va şaklhoji gûştinro jofta, peş вurorem, ki onho az talaвoti zindagoniji əoma, az daraçaji gûştin əuhdaвurojiji əoma dar in davri taraqijot doştageşon вa vuçud meomada вoşand.

In, *jakum* hamin xel maəno dorad, ki вaroji haqiqatan əoquвathoji krizisro вa вoloji kifti sinfhoji hukumron, вa вoloji kifti kapitalistho, pomeşcikho, jakqalam, вa вoloji kifti вojho partoftan gûştini jakçojagi вurda şavad.

Dujum in ki вa muqoвili hamaji şaklhoji huçumi faşisti, вaroji вa dast darovardaho va huquqhoji mihnatkaşhoro muhofizat kardan, вa muqoвili sarвam zada şudani ozodihoji demokratiji вurzuazi gûştini jakçojagi вurda şavad.

Sejum in ki вa muqoвili xatari nazdik şuda istodagiji çangi imperialisti gûştini jakçojagije вurda şavad, ki in gûştin tajor şudani in çangro вa qini andozad.

Mo вojad heç halok naşuda sinfi raвociro вaroji dar vaqti taqir şudani şarojat şaklu metodhoji gûştinro tezi qati taqir dodan tajor kunem.

Ba qadri zijod va mustahkam şudani jagonagiji sinfi raвocij, mo вojad peştar rafta, *az mudofiəa вa huçumi* muqoвili kapital guzaştanro tajor karda, rahi *taşkil namudani korpartoviji əomaviji sijosiro* dar dasta mo nigoh dorem. Dar in vaqt, şarti voçiвiji in xel korpartovi вojad profsojuzhoji asosiji har jak mamlakatro вa in korpartovi çalв kardan вoşad.

Komunistho, alвata, jagon minuta ham az *korhoji xatarxudiji* muəoriji komunisti вurdan, az əomaro taşkil va moвilizatsija namudan rû gardonda nametavonand va вojad ham ki rû nagardonand. Amo вa maqsadi rahhoji вo jagonagi harakat kardani raвocihoro ihtijoç kardan, cunin ahvolero вa dast darovardan zarur hast, ki *az xususi вa qatori partijahoji sotsial-demokrati, profsojuzhoji reformisti va digar taşkilothoji mihnatkaşho* вa muqoвili duşmanhoji sinfiji proletariat *jakçoja harakat kardan* rizonomahoji xohe kûtoh mudat va xohe daroz mudat вasta şavad. Diqqati asosiro вa cunin kore mondan darkor meşavad, ki *harakathoji əomaviji dar onço az tarafi taşkilothoji pajoni guzaronda meşudagiro* вavositaji rizonomahoji mahali revoç doda şavad. Şarthoji hamaji rizonomahoji вa qatori onho вasta şudagiro sidqi içro karda, mo har ci xel az harakathoji jakçojagi saвotazhkuniji az tarafi odamho va taşkilothoji dar fronti jagona qismgiranda rûj medodagiro вerahmona foş mekunem.

Ba har ci xel harakathoji вaroji rizonomahoro vajron namudan karda meşudagi, ki ihtimol in xel harakatho rûj dihand, mo вa əoma əarzu şikojat kardan qati çavoв doda, вaroji az sari nav вarpo şudani jagonagiji vajron karda şudagi gûştinro heç halok naşuda davom mekunonem.

Harakathoji jakçojagiji raвocihoji *taşkil şuda*—in daslov hast, in asos hast. Amo mo вojad inro ham az nazar dur namonem, ki əomaji taşkil naşuda — aksarijati raвociho meвoşand.

Dar vaqthoji „əodi", in əoma asosan az hajoti sijosi вerun hastand. Amo hozir in əomaji вuzurg to rafta zijodtar вa harakat daromada istodin, вa hajoti sijosi çalв şuda istodin, вa majdoni sijosi вaromada istodin.

Organhoji sinfiji вerun az partijagi taşkil kardan—in şakli вehtarini fronti jagonaro dar duruni əomaji vaseətarin guzarondan, vaseə va mustahkam kardan meвoşad. In organho hamcunin вa muqoвili harakathoji duşmanhoji fronti jagona dar вovati вo jagonagi harakat namudani sinfi raвociro vajron kardan meвurdageşon takjagohu qaləaji вehtarin meвoşand.

Az xususi fronti xalqiji zidifaşisti

Dar masəalaji əomaji mihnatkaşhoro вa gûştini muqoвili faşizm moвilizatsija kardan vazifaji maxsusi muhim onast, ki dar вoloji вazaji fronti jagonaji proletari fronti vaseəi xalqiji zidifaşisti вunjod karda şavad. Muvafaqijat joftani tamomi gûştini proletariat вa in voвasta hast, ki proletariat вo dehqonhoji mihnatkaş va вo əomaji asosiji вurzuaziji majdaji şahr, ki onho aksarijati xalqi hatto mamlakathoji peşqadami sanoatiro taşkil mekunand, ittifoqi вojevoj вandad.

Baroji вarpo namudani fronti xalqiji zidifaşisti masəalaji rafta-rasidagi asosi va hal kunanda onast, ki proletariati inqiloвi вo raviş qatəi вaroji muhofizat kardani talaвhoji in taвaqahoji xalq va xususan dehqonhoji mihnatkaş, jaəne вaroji muhofizat kardani talaвhoji вa interesнoji asosiji proletariat muvofiq вudagi kor guzaronda, dar protsesi gûştin вurdanaş talaвhoji sinfi raвociro вo on talaвho pajvasta kunonad.

Un raviş вa harxel taşkilotu partijahoji dehqonho, hunarmandho va əomaji majdaвurzuaziji şahr nazari вepisandi va вadmuəomilagi kardane ki dar praktikaji mo вisjor vaqtho dida meşavad, onro dar tamomi çojho вartaraf kardan darkorast.

Fronti jagona va taşkilothoji əomaviji faşisti

Dar on mamlakathoje ki hukumat dar dasti faşistho hast, dar onço вaroji вarpo kardani fronti jagona gûştin вurdan—proвlemaji rafta-rasidagi muhimi вa nazdi mo istodagi meвoşad. Maəlumast, ki dar in mamlakatho, nazar вa mamlakathoje ki harakati raвocigi вa pinhoni gurextagi ast, gûştini вurda meşudagi dar şarojathoji zijoda vazвin meguzarad. Amo вaroвari hamin dar mamlakathoji faşisti вaroji dar gûştini вa muqoвili diktaturaji faşisti вurda meşudagi fronti haqiqiji xalqiji zidifaşistiro revoç dodan tamomi şarojathoji darkori mavçud hastand.

Dar mamlakathoji faşisti, xususan dar Germanija va Italija, ki dar onço faşizm вazaji əomaviro вa dast darovarda, raвociho va digar mihnatkaşhoro zûri qati вa taşkilothoji xud darovarda tavonist, vazifaji asosi əiвorat az inast, ki gûştini вa muqoвili diktaturaji faşisti az вerun вurda meşudagiro вo kori futurravoniji az durun dar taşkilotho va organhoji əomaviji faşisti guzaronda meşudagi ustojona pajvasta karda şavad.

In — vazifaji qinu muşkil hast. Qinji on xususan az вoloji inast, ki dar xususi вa muqoвili diktaturaji faşisti gûştini muvafaqijatnok вurdan taçriвaji mo xele kamast.

Masalan dar Germanija hozir ahvoli haqiqi ci xel hast?

Dar вajni əoma dar xususi sijosati diktaturaji faşisti norozigi va raqвatgardi zûr şuda, in norozigi вa şakli qisman korpartovi kardan va digar xel harakatkuniho вa вerun вar вurovarda istodast. Agarcande faşizm çudo вisjor zûr zada вoşad ham, amo on əomaji asosiji raвocihoro çiвhati sijosi вa tarafi xud çalв karda natavonist. Amo вo vuçudi hamin mo вojad inro donista monem, ki raвocihoji вa mumkin вudani sarnagun kardani diktaturaji faşisti вovari doşgi va вaroji in kor xudi imrûz вa faəolona gûştin giriftan tajor вudagi hole kam hastand,—in moho, komunistho, va qismi inqiloвiji raвocihoji sotsial-demokrati meвoşem. Amo aksarijati mihnatkaşho hanuz imkonijatu roвi sarnagun kardani in diktaturaro fahmida giriftagi nestand va hanuz dar ahvoli вardoş karda şiştan meвoşand.

Baroji inki вa diktaturaji faşisti zarвaji saxt zanem, çoji zijoda nozuki futuravandaji onro donistanamo darkorast. Çoji nozuki zarвa nameвardoştagiji diktaturaji faşisti dar kuço hast? Dar вazaji içtimoəiji on meвoşad. Faşizm xudaşro muhofizatciji interesi tamomi taвaqahoji xalq karda nişon medihad. Lekin, dar haqiqat diktaturaji вurzuaziji kalon вuda, faşizm вojad alloç nadoşta вa qatori вazaji əomaviji içtimoəiji xud вa çançol darojad.

Taçriвa moro taəlim medihad, ki un nazare ki dar mamlakathoji diktaturaji faşisti rûjirost jo nimrusti harakat kardan umuman mumkin nest megûjad, nazari zararnok va nodurust hast. Hamin xel nuqtaji nazarro tarafdori kardan—вa pasraftori giriftor şudan va az kori вaqiqiji əomavi umuman rû gardondan meвoşad.

Ravişero ki вa kori dar taşkilothoji əomaviji faşisti вurda meşudagi вahoji lojiqanda namedihad, вo qatəijati tamom вarham zadan zarurast.

Dar mamlakathoji faşisti вaroji komunistho xususan dar вajni əoma вudan muhim meвoşad. Baroji in imkonijathoro fojda вurdan komunistho вojad вa maqsadi вo əoma aloqa вastan dar taşkilothoji əomaviji faşisti vazifahoji sajloviro вa dast darorand, va xudro jak вora xalos az un fikri in xel əamalijot gûjo вa raвociji inqiloвi zeвanda va munosiв nest meguftagi ozod kunand.

Fronti jagona dar mamlakathoje ki sotsial-demokratho dar hukumat hastand

Alвata, dar mamlakathoje ki vakilhoji partijahoji sotsial-demokrati dar hukumat qism megirand, rahвariji sotsial-demokrati вa fronti jagonaji proletari çudo ham zûr muqoвilijat mekunad. Saвaвi in maəlumast: oxir onho вa вurzuazija nişon dodan mexohand, ki mahz onho az hama naqzkaru ustojonatar вa dahni əomaji norozi вudaji raвociho laçom andoxta, onhoro az taəsiri komunizm вarhazar nigoh doşta metavonand. Amo un fakte ki ministrhoji sotsial-demokrati вa fronti jagonaji proletari nazari вad dorand, вa un ahvole ki komunistho вaroji вunjod kardani fronti jagonaji proletariat jagon kor namekunand, heç jak saвaв şuda nametavonad.

Soni hamiro dar nazar doştan zarurast, ki agar umuman вa qatori partijaho va taşkilothoji sotsial-demokrati jakçoja şuda əamal kardan ki komunistho talaв mekarda вoşad, ki onho sotsial-demokratizmro, cun mafkura va praktikaji вurzuazija qati çihati sinfi jak şuda kor kardan tanqidi çidiju asosnok kunand va вefirq вa raвocihoji sotsial-demokrati programa va lozunghoji komunizmro rafiqona maəнedod karda fahmonand, ungoh hamin vazifa xususan dar mamlakathoji hukumati sotsial-demokrati doştagi muhimast.

Gûştin вaroji jagonagiji profsojuzi

Davri muhimtarini mustahkam kardani fronti jagona вojad dar masştaвi mili va вajnalxalqi jagonagiji profsojuzhoro içro kardan şavad.

Maəlumast, ki taktikaji çudoji (raskol) andoxtani voĵdhoji reformisti xususan dar profsojuzho xele zûr guzaronda meşud.

Ci qadare ki ahvoli kapitalizm vazninu muşkiltar meşud, sijosati voĵdhoji profsojuzhoji Amsterdam hamun qadar zijodtar reaktsijagi şuda, coraвinihoji onho dar вovati hamaji elementhoji opozitsijagiji dar duruni profsojuzho вudagi hamun qadar saxttar meşudand.

Amo taktikaji mo вojad raftori voĵdhoji çudogonaji profsojuzhoji Amsterdamro, agarcande in raftor вaroji gûştini sinfi qinihoji вisjore вunjod mekarda вoşad, вa nazar nagirifta, вalke peş az hama fakti dar kuço вudani əomaji raвocihoro вa nazar girifta soxta şavad. Va dar inço mo вojad rûjirost gûjem, ki: dar profsojuzho kor guzarondan masəalaji rafta-rasidagi lançi tamomi partijahoji komunisti meвoşad. Mo вojad dar kori profsojuzi gardişi haqiqiro вa dast darovarda, masəalaji вaroji jagonagiji profsojuzi gûştin вurdanro dar markazi kor monem.

„Quvati sotsial-demokratijaji Ovrupo dar ci hast?"—inro rafiq Stalin вa mo 10 sol peş gufta вud.

„Dar haminast, ki on вa profsojuzho takja mekunad. Sustiji partijahoji komunistiji mo dar Ovrupo dar ci hast? Dar haminast, ki onho hanuz profsojuzho qati çalв pajvand naşudin va вaəze elementhoji in partijahoji komunisti çalвu pajvand şudan namexohand. Az hamin saвaв vazifaji asosiji partijahoji komunistiji Ovrupo dar momenti hozira əiвorat az onast, ki onho kampanijaji jagonagiji harakati profsojuziro taraqi doda to вa oxir rasonand, hamaji komunistho az jaksar вa profsojuzho darojand, dar onço dar xususi sinfi raвociro вa muqoвili kapital zicu pajvand kunondan toqatovarona kori dojimi guzaronand va, hamin tariq, cunin ahvolero вa dast darorand, ki partijahoji komunisti вa profsojuzho takja karda tavonand" (Stalin: „Masəalahoji leninizm", naşri 9-umi s. 1933, varaqi 117).

Hamin nişondodi rafiq Stalin içro karda şudagi hast-mi? Ne, rafiqho, içro karda naşudast.

Ba profsojuzho majli daromadan doştani raвocihoro pisand nakarda va qin вudani kori dar duruni profsojuzhoji Amsterdam guzaronda meşudagiro dida, вisjor rafiqhoji mo hamin vazifaji muşkilro hamtûr monda meguzarem gufta pas iq kardin.

Dar gûştine ki вaroji jagonagiji harakati profsojuziji mamlakathoji Jevropa вurda şuda istodast, mo вolekaj muvafaqijati avalini çidi dorem. Man Avstrijaro dar nazar doram, ki dar onço вo inisiativaji partijaji komunisti вaroji harakati pinhoniji profsojuzi вaza вunjod karda şudagi hast.

Fronti jagonaji dar Frantsija вarpo namuda şudagi вeşuвha, saвaвoji əazamati içro kardani jagonagiji profsojuzi şud.

Mo qatəijan tarafdori haminem, ki dar har jak mamlakat va dar masştaвi вajnalxalqi jagonagiji profsojuzho вarpo karda şavad; mo tarafdori haminem, ki dar har jak proizvodstvo profsojuzi jagona mavçud вoşad, mo tarafdori haminem, ki dar har jak mamlakat profsojuzho вa oвjedineniji jagona jak karda şavand, mo tarafdori haminem, ki profsojuzhoji har şakli proizvodstvo вa oвjedineniji jagonaji вajnalxalqi jak karda şavand, mo tarafdori haminem, ki dar asosi gûştini sinfi internatsionali jagonaji profsojuzho вunjod karda şavad. Mo tarafdori profsojuzhoji jagonaji sinfije hastem, ki onho вa muqoвili huçumi kapital va faşizm jake az takjaçojhoji muhimtarini sinfi raвocij meşavand. Baroji jak şudani taşkilothoji profsojuzi şarti memondagimo mana inast: вa muqoвili kapital gûştin вurdan, вa muqoвili faşizm gûştin вurdan va demokratijaji duruni profsojuzi.

Mo maslihat medihem, ki dar mamlakathoje ki profsojuzhoji surx majda-majda mavçud hastand, вa profsojuzhoji kaloni reformisti daromadani onhoro вa dast darovarda, cunin talaв karda şavad, ki вa onho вaroji fikri xudro muhofizat kardan ozodi doda şavad va odamhoji az profsojuz rad karda şudagiro az nav qaвul namuda şavad; amo dar mamlakathoje ki profsojuzhoji kaloni surx va reformisti mavçud hastand—dar onço hamtûr ahvolro вa dast darovardan darkorast, ki dar asosi platformaji вa muqoвili huçumi kapital gûştin вurdan va demokratijaji profsojuziro ihtijoç kardan sjezdi jakçojakunanda çeq zada şavad.

Bo qatəiji tamom guftan darkorast, ki on raвociji komunist, on raвociji inqiloвije ki вa profsojuzi əomaviji kasaвi xud namedarojad, вaroji profsojuzi reformistiro вa taşkiloti profsojuziji haqiqatan sinfi вadal gardondan gûştin nameвarad, вaroji harakati profsojuziro dar asosi gûştini sinfi jagona kunondan gûştin nameвarad, un raвociji komunist, un raвociji inqiloвi voçiвijati avalini proletariji xudro içro namekardagi meвoşad. (Qarsakzaniho).

Fronti jagona va çuvonho

Rafiqho!

Dar vaqti tûqrigi çuvonho gap zadan mo вojad rûjirost gûjem, ki: mo dar xususi in vazifaji xud, jaəne dar xususi vazifaji əomaji çuvonhoji mihnatkaşro вa muqoвili huçumi kapital, вa muqoвili faşizm va xavotiri çang вa gûştin çalв kardan вepisandi mekardem.

Sojuzhoji komunistiji çuvonhoji mo dar jak qator mamlakathoji kapitalisti hanuz ham вeştar taşkiloti sektantiji вo əoma əaloqa nadoştagi meвoşand. Sustiji asosiji onho əiвorat az haminast, ki onho hanuz ham kûşiş mekunand, ki xudro kopijaji partijaji komunisti karda, вa kori xud şaklu usulhoji kori partijahoji komunistiro qaвul kunand, amo onho komsomol partijaji komunistiji çuvonho naвudageşro faromûş karda istodin.

Proвlemaji çuvonho na faqat proвlemaji komsomol hast. In—proвlemaji tamomi harakati komunisti meвoşad. Dar mamlakathoji kapitalisti vazifaji asosiji harakati komunistiji çuvonho-вa rahi içro kardani fronti jagona, вa rahi taşkil dodanu jakçoja kardani doroji çuvoni mihnatkaşho dalerona peş raftan meвoşad.

Sojuzhoji komunistiji çuvonho вojad вaroji quvathoji tamomi taşkilothoji əomaviji nofaşistiro jakçoja kunondan kûşiş kunand, to hato har xel taşkilothoji umumi вunjod karda, вa vositaji onho вa muqoвili faşizm, вa muqoвili вehuquqiji saxt va вa çang tajor karda şudani çuvonho, вaroji in çuvonhoro вa tarafi fronti zidifaşisti çalв kardan gûştin вarand va in kori xudro dar tamomi çojhoe ki çuvonho hastand: dar sanoat, dar lagerhoji kori maçвuri, dar вirçaji mihnat, dar kazarmaja, dar maktaвho va jo dar harxel taşkilothoji sporti, madani va digar guzaronand.

Komsomolro taraqi dodaju mustahkam karda, komsomoletshoji mo вojad cunon ahvolro вa dast darorand, ki dar platformaji gûştini sinfi вa taşkilothoji zidifaşistiji sojuzhoji komunistiju sotsialistiji çuvonho jakçoja karda şavand (jaəne in sojuzho вa taşkilothoji jagona jakçoja karda şavand).

(Davomaş dar varaqi 3)

Oxiri dokladi rafiq Dimitrûv

Fronti jagona va zanho

... xele ki dar xususi çuvonho balojiqanda nadodan dida meşud, cunin dar xususi bajni zanhoji zahmatkaş bajni rabocizanho, zanhoji ...r, dehqonzanho va zanhoji xona ... guzarondan haminxel ahvol ...ad bud. Amo agarcande faşizm ...ma zijodtar ba çuvonho zulm ... istoda boşad ham ki, on xusu... zanro ba tariqi boinsoni va be... mazlum karda, hisijoti rafta ...tagi nozuku dardnoki modar, ... xona va rabocizani jakaji ba ... eatimedi nadoştagiro ba azo... maşaqqat giriftor karda istodast. ...faşizm, xudaşro puştu-panohi ... zanho karda nişon dodani şu... ba aojilahoji şikamguşna jak lab ... gadoji partofta, hamin qati ha... karda istodast, ki baloji un kultalxijero ki dar natiçaji qulomi... faşizm barpo kardagi ba sa... mihnatkaşho va xususan zanhoji ... zahmatkaş omadagi hast, pûşonda az nazar pinhon kunonad. Faşizm rabocizanhoro az proizvodstvo haj karda istodast. Faşizm duxtarhoji ba muhtoçi giriftor şudagiro zûri qati ba qişloq firistonda, ba kulaku pomeşcik xizmatgori bepul kunonda istodast.

Ba zan zindagoniji nekbaxti aojiladoriro bunjod mekunam gufta vaada doda, dar haqiqat, az tamomi rezimhoji kapitalisti zijodtar, zanro ba rahi fohişa şudan tela doda istodast.

Zanhoji mihnatkaşro ba harakati inqilobi çalb kardani şuda, mo bojad notars ba in maqsad dar çojhoji darkoreş taşkilothoji çudogonaji zanhoro bunjod kunem. Un fikre ki bunjod karda şudani inxel taşkilotho dar harakati rabocigi separatizmi (harakati çudo şuda kor kardani) zanhoro ba vuçud mealjorad, megûjad, bisjor vaqtho zarari kalone odardagi hast.

Fronti jagonaji zidi imperialisti

... munosibati one ki dar tamomi ...kathoji kolonijagi va nimko...gi şarojathoji bajnalxalqi va ...i taqir şudagi hastand, masa... fronti jagonaji zidiimperialisti ...i ahmijati çudo ham zûre me...ad.

Dar vaqti dar kolonijaho ... nimkolonijaho fronti jagonaji vaseai zidiimperialistiro bunjod kardan peş az hama harxelagiji şarojathoji guzaştani gûştini zidiimperialistiji aoma, harxelagiji daraçaji rasida budani harakati ozodixohiji mili, dar on cixel rol doştani proletariat va ba aomaji vasea taasir doştani partijaji komunistiro ba nazar giriftan zarurast.

Az xususi hukumati fronti jagona

Mo baroji bunjod kardani fronti ...aji sinfi rabocij rahi qataiju ...ona giriftem va baroji in rahi ...o bo tamomi pajravonagi guza...n tajor hastem.

...ar ba mo savol doda pursand, ...moho, komunistho, faqat dar gûş... baroji talabhoji qismatan burda ...dagi dar boloji zaminaji fronti ...na meistem—mi, jo ki halo dar ...qte ki az xususi ba asosi fron... jagona hukumat bunjod kardan ...zada meşavad, baroji ba garda...d çuvobgari giriftan tajor has...? Ba çuvobi in savol mo bo ...gariji mukamal cunin megûjem: ..., mo haminro ba nazar giriftagi...em, ki hamtûr ahvole pajdo şu... metavonad, ki dar on vaqt bun... kardani *hukumati fronti jagona-[ji] proletari jo fronti xalqiji zidi-[faşist]i* na faqat mumkin şuda me...ad, balke ba interesi proletariat ... ham şuda memonad (*qarsakzaniho*); va mo dar hamin vaqt be ...ç dudilagi ba bunjod kardani ha...n xel hukumat taraftdor şuda me...em.

Man dar inço az xususi hukumate ...baad az zafar joftani inqilobi pro... taşkil jofta metavonad, gap na... istodim. Albata, az ehtimol dur ..., ki dar jagon mamlakat baadi ...obi inqilobi sarnagun karda şu... burzuazija hamun zamoni ba ... bloki hukumatije ki partijaji ...unisti bo partijaji muajani (jo ... capi on partijaji) ba inqilob ... girifta istodagi mebandad, hu...ati soveti taşkil şuda tavonad.

...api man az xususi in xel hodi...est, balke az xususi onast, ki ...ol dar qaribiji inqilobi soveti ...peş az zafar joftani on hukumati ... jagona bunjod kardan darkor ...d.

... ci xel hukumatast? Va dar ci şarojatho tûqrigi on gap zadan ...or meşavad?

... peş az hama—hukumati ba ...obili faşizm va reaktsija gûştin ...an meboşad. In nojad hukuma...boşad, ki dar natiçaji harakati ... jagona barpo gardida, ba aa...oti partijaji komunisti va taşki...oji aomaviji sinfi rabocij heç jak ...oni nakunad, balke ba capageş ...qobili magnathoji aaksulinqi... finansi va agenthoji faşistiji ... corahoji qatai binad.

Dar momenti qulaj, ba harakati ... şuda istodagiji fronti jagona ... karda, partijaji komunistiji ...lakati mazkur, ba asosi platfor... muajani zidifaşisti hamin xel ...mat bunjod karda şavad gufta ...ezad.

...njod kardani hamin xel huku... dar ci xel şarojathoji objektivi ...nijat dorad? Ba in savol ba şak...la-rasidagi umumi cunin çuvob ...an mumkinast: bunjod kardani ...xel hukumat dar şarojathoji ...isi sijosije imkonijat dorad, ki ... on vaqt sinfhoji hukmron hole... baroji sarbardoriji zûrovari hara... aomaviji zidifaşistiro zer kardan ...r nestand. Amo in faqat pers...ivaji umumije hast, ki be on dar ...ka bunjod kardani hukumati ...u jagona mumkin şudanaş ba...on meboşad. Bas mavçud buda... şarojathoji maxsusi muajan ...laji bunjod kardani in huku...ro cun vazifaji çihati sijosi zarur budagi ba rûznoma monda metavonad. Ba fikri man, dar hamin bobat beştarin ana ba in şarojatho diqqat mondan lozimast.

Avalan vaqte ki aparati gosudarstvogiji burzuazija holekaj ba daraçaji darkori çihati taşkili vajron va beharakat şudagi hast, binobarin burzuazija ba bunjod kardani hukumati ba muqobili reaktsija va faşizm gûştin mebardagi jad doda nametavonad;

dujuman, vaqte ki aomaji vaseatarini mihnatkaşho, xususan profsojuzhoji aomavi, ba muqobili faşizm va reaktsija oşûbişi baavç mekunand, amo baroji şûriş karda xesta, dar tahti rahbariji partijaji komunisti baroji barpo kardani hukumati soveti gûştin burdan hanuz tajor nestand;

sejuman, vaqte ki ba tabaqaho çudo şudanu ba tarafi komunizm guzaştani safhoji sotsial-demokratija va digar partijahoji dar fronti jagona qism girifta istodagi, ba cunon ahvole ovarda rasondagi hast, ki qismi bisjortarini onho ba muqobili faşistho va digar reaktsionerho corahoji berahm dida şavad gufta talab mekunand, ba qatori komunistho jakçoja şuda ba muqobili faşizm gûştin mebarand va rûjirost ba qismi reaktsijagiji duşmani komunizm budagiji partijaji xudaşon muqobil mexezand. Dar in masaala ba xususi xatari majlhoji rostu „capi" az rohi bolşeviki mebaromadagi huşjoriro mukamal zûr kardanamo zarurast.

Az hamin sabab mo imkonijati dar şarojati krizisi sijosi bunjod kardani hukumati fronti jagonaji zidifaşistiro peşbini mekunem. Az sababe ki hamin xel hukumat haqiqatan ba muqobili duşmanhoji xalq gûştin mebarad, baroji harakatu aamali sinfi rabocij va partijaji komunisti ozodi medihad, moho komunistho, ba on harçoniba jormandi merasonem va cun askarhoji inqilob dar safhoji avalin istoda zaftu-zanam mekunem. Amo mo ba aoma rûjirost megûjem, ki:

In hukumat butunan maxlasjoviro ovarda nametavonad. On baroji hukumroniji sinfiji eksploatatorhoro sarnagun kardan qodir nest, binobarin xatari aaksulinqilobi faşistiro ham butunan bartaraf karda nametavonad: Az in fahmida meşavad, ki baroji inqilobi sotsialisti jaroqpûş şudan zarurast! Faqat hukumati soveti naçot medihad!

Ba taraqqijoti hoziraji ahvoli çihoni baho doda, mo mebinem, ki dar jak qator mamlakatho krizisi sijosi rasida (puxta) istodast. Binobarin qarori qataiji dar masaalaji hukumati fronti jagona meburovardagiji kongresi mo sohibi ahmijati zûre meboşad.

Agar partijahoji mo harakati baroji bunjod kardani hukumati fronti jagona pajdo meşudagi, gûştini dar atrofi bunjod kardani on meguzaştagi va in cunin hukumatdori kardani inxel hukumatro baroji tajorgariji inqilobiji aoma bolşevikona muniiaat burda tavonand, hamin kori onho çihati sijosi durust budani rahi dar xususi bunjod kardani hukumati fronti jagona giriftagiji moro çudo ham naqz isbot mekunad.

Az xususi ba muqobili faşizm gûştini mafkuragi burdan

...ake az tarafhoji zijoda susti gûş... zidifaşistiji partijahoji mo aibo... az onast, ki onho ba muqobili ...agogiji faşizm ba daraçaji lo...da va ba sarvaqtiş harakat namekunand va to ba hole ba masaalaji bo mafkuraji faşisti gûştin giriftan nazari bepisandi kardani xudro davom namuda istodin.

Ba quvati zarazaji mafkuragiji faşizm mo bojad heçvaqt bahoji lojiqanda nadoda namonem, mo bojad az tarafi xud ba asosi sababnişondihihoji ravşanu sabeh va ba psixologijaji miliji aomaji xalq durustu naqz raviş kardan gûştini vaseai mafkuragiro revoç dihem.

Ba mo har jak masaalaji muhimi na faqat zindagiji hoziraju ojanda, amo hamcunin zindagiji guzaştaji xalqi xudamo taaluq dorad.

Moho, komunistho—duşmani nomurosoji printsipialiji tamomi şaklu namudhoji milatcigiji burzuazi hastem. Amo mo taraftdori nigilizmi mili nestem va hargiz bojad taraftdori on naşavem. Vazifaji rabociho va hamaji mihnatkaşhoro dar ilhomi internatsionalizmi proletari tarbija dodan,—jake az vazifahoji asosiji har kadom partijaji komunisti meboşad. Amo kase agar ûjla kunad, ki in gûjo ba û ba tamomi hisijoti miliji aomaji vaseai mihnatkaşho tuf kun gufta içozat doda va hato ûro ba in m a ç b u r m e k a r d a boşad, un kas az bolşevizmi haqiqi dur hast va az taalimoti Lenin va Stalin dar xususi masaalaji mili heç gapro nafahmida budast! (Qarsakzaniho).

Man, rafiqho, ûjla mekunam, ki dar vaqti dar Lejpsig sud şudanam nodurust aamal nakarda budam, ki dar on ço vaqte ki faşistho xalqi bolgarro xalqi vahşi gufta malomat zadan mexostand, man obrûji miliji aomaji mihnatkaşhoji xalqi bolgari ba muqobili vahşihoji haqiqi, jaane ba muqobili faşisthoji zolim gûştini bedareg burda istodagiro muhofizat kardam (qarsakzanihoji baavçi durmadaroz) va guftam, ki man az bolgarin budani xud heç şarm namekunam, balke, ba capageş, az farzandi sinfi rabociji qahramoni bolgar budanam taxsuri doram. (Qarsakzaniho).

Şaklhoji miliji gûştini sinfiji proletari va harakati rabocigiji mamlakathoji çudogona ba internatsionalizmi proletari muxolif nameravand, ba capageş, mahz dar hamin şaklho interesshoji bajnalxalqiji proletariatro bo muvafaqijat muhofizat kardan mumkin hast.

Faqat inqilobi proletari ba nobud şudani madanijat rah nadoda, onro, cun madanijati haqiqatan xalqiji şaklan mili va mazmunan sotsialisti, ba daraçaji aaliji taraqqijot rasonda metavonad, ki in ba peşi nazari moho dar tahti rahbariji Stalin dar Itifoqi soveti içro şuda istodast. (Qarsakzaniho).

Bas ba vositaji ba proletariati zafarjoftaji Itifoqi sovetiji buzurg çudo ham zic itifoq bastan sinfi rabociji mamlakathoji kapitalisti zafar jofta metavonad.

Az hamin sabab, durustu konkretona ba kor burda şudani sijosati miliji leniniju-stalini ahmijati zûre dorad. In,-baroji ba muqobili şovinizmi jaroqi asosiji ba aoma taasiri mafkuragi kardani faşistho budagi bo muvafaqijat gûştin burdan, jak şarojati çudo ham zaruri meboşad. (Qarsakzaniho).

III. Kompartijahoro mustahkam kardan va baroji jagonagiji sijosiji proletariat gûştin burdan

Partijahoji komunistiro mustahkam kardan

Dar gûştini baroji barpo namudani fronti jagona burda meşudagi ahmijati roli rahbarikunandagiji partijaji komunisti xele zûru zijod meşavad. Harakatci, taşkildihanda va quvati harakatdihandaji fronti jagonaji sinfi rabocij dar haqiqat faqat partijaji komunisti meboşad.

Dar davri bajni kongreshoji VI-um va VII-um partijahoji dar mamlakathoji kapitalisti doştagiji mo beşubha kalon şuda va xele puxta şudagi hastand. Amo hamin qati xotirçama şudan qalati xatarnoktarin meboşad.

Jagonagi, zicu-pajvandiji inqilobi va tajorboşiji bojevoji partijahoji komunisti—kapitali qimattarine hast, ki na faqat azoni mo, balke azoni tamomi sinfi rabocij meboşad. Agarcande mo baroji bo partijaho va taşkilothoji sotsial demokrati jakçoja şuda ba muqobili faşizm gûştin burdan tajor boşem ham, barobari hamin mo ba muqobili sotsial-demokratizm, cun mafkura va praktikaji bo burzuazija sulhu murosokuni va incunin ba muqobili harcitûr sardorihoje ki in mafkura ba safhoji xudi mo kardani meşavad, gûştini nomuroso burda omadem va mebarem.

Dar vaqti sijosati fronti jagonaro dalerona va qataijan guzarondan mo dar safhoji xudamo ba manaijatho vo mexurem, ki onhoro kore karda dar mûhlati çudo ham kûtoh bartaraf kardanamo zarurast.

Dar şarojathoji hozira sektacigi, sektacigiji az xudrozi şudan, ki mo dar projekti qaror haminxel gufta nişon dodagijem, peş az hama gûştini baroji içro kardani fronti jagona meburdagimoro lad medihad.

Baroji boqimondahoji oxirini sektacigiji az xud rozibosiro reşakan karda bartaraf namudan ba tariqi çudo ham qatai gûştin burda, mo bojad dar xususi oportunizmi rost va ba muqobili hamaji sarburorihoji konkretiji on huşjori va gûştini xudro harçoniba zûr kunem va haminro dar nazar dorem, ki ci qadare fronti vaseai jagona revoç joftan girad, xatari oportunizmi rost ham hamun qadar zijod meşavad.

Baroji barpo namudani fronti jagona gûştini muvafaqijatnok burdan taaini bartaain talab mekunad, ki dar safhoji mo ba muqobili tendentsijaji **roli partijaro past kunondan, ba muqobili xijolhoji xomi rûj rost kor kuni**, ba muqobili xoh dar masaalaji nest kardani faşizm va xoh dar guzarondani fronti jagona ba **raftori tabiai va avtomatizm umed bastan, ba muqobili dar momenti harakatu aamali qatai aqalan andake dudilagi kardan gûştini dojimi** burda şavad:

„Zarurast ki, — taalim medihad moro rafiq STALIN,—partija dar kori xud printsipialcigiji aoliro (bo sektacigi qati karda naşavad) bo maksimumi aoma qati aaloqa doştan (bo dumravşavi qati karda naşavad) pajvasta karda tavonad, be hamin baroji partija na faqat aomaro taalim dodan, balke az aoma taalim giriftan ham mujasar nameşavad, na faqat aomaro peş burda to daraçaji partija rasondan, balke ba avozi aoma gûş monda muhtoçihoji zaruri onro jofta giriftan ham mujasar nameşavad" (Stalin „Az xususi perspektivahoji GKP va az xususi bolşevizatsija". Maqola dar „Pravdaji" № 27 az 3 umi fevrali soli 1925).

Jagonagiji sijosiji sinfi rabocij

Rafiqho, taraqqijoti fronti jagonaji ba muqobili faşizm va huçumi kapital jakçoja şuda gûştin burdani rabocihoji komunisti va sotsial-demokrati masaalaji jagonagiji sijosi, **masaalaji partijaji jagonaji aomaviji sijosiji sinfi rabociro** ba maj don mebarorad. Rabocihoji sotsial-demokrati dar taçriba to rafta zijodtar haminro fahmida girifta istodin, ki ba muqobili duşmani sinfi gûştin burdan mavçud budani rahbariji jagonaji sijosiro talab mekunad, cunki **duxela budani rahbari** boz ham taraqqi kardanu mustahkam şudani gûştini jagonaji sinfi rabociro muşkil mekunonad.

Baroji interesi gûştini sinfiji proletariat va muvafaqijat joftani inqilobi proletari dar har jak mamlakat mavçud budani partijaji jagonaji proletariat zarurast. Inro ba dast darovardan, albata, un qadar osonu aodi nest. Dar in momente ki harakati bajnalxalqiji rabocigi ba davri nest kardani çudoji (raskol) doxil şuda istodast, quvathoji sinfi rabociro ba partijaji jagonaji inqilobiji proletari jakçoja kunondan, kori moho, kori Internatsionali Komunisti meboşad.

Amo agare ki baroji barpo namudani fronti jagonaji partijahoji komunisti va sotsial-demokrati az xususi ba muqobili faşizm, huçumi kapital va çang gûştin burdan sulh bastan kifoja boşad, bunjod kardani jagonagiji sijosi bas dar asosi jak qator şarthoji muajani xarakteri printsipiali doştagi mujasar şuda metavonad. In jakşavi ba asosi mana in şartho mumkinijat dorad:

Avalan, ba şarte ki ba burzuazija mutea budani sotsial demokratija butunan barham zada şuda, bloki sotsial-demokratija bo burzuazija doştagi butunan vajron karda şavad;

dujuman, ba şarte ki aval jagonagiji aamalho içro karda şavad;

sejum, ba şarte ki bo rohi inqilobi sarnagun kardani hukmroniji burzuazija va ba şakli sovetho barpo namudani diktaturaji proletariatro zarur donista şavad;

corum, ba şarte ki az ravişi dar çangi imperialisti ba burzuazijaji xud jormandi rasondan rû gardonda şavad;

pançum, ba şarte ki partijaro dar asosi tsentralizmi demokratije ki jagonagiji ixtijoru aamalro ihtijoç mekunad va dar taçribaji bolşevikhoji rus ozmuda şudagi hast, soxta şavad.

Baroji ci be hamin şartho jagonagiji sijosiji sinfi rabocij mumkin nabudanaşro mo bojad ba rabocihoji sotsial demokrati toqatovarona va rafiqona maanedod karda fahmonem. Mo bojad ba qatori onho maano va ahmijati hamin şarthoro sançida burojem.

Hov, mo taraftdori partijaji jagonaji aomaviji sijosiji sinfi rabocij hastem. Amo az inço zarurijati mavçud budani cunon partijae mebarojad, ki on, ci xele ki rafiq Stalin megûjad, „partijaji bojevoj, partijaji inqilobi buda, baroji aomaro ba gûştini baroji hukumatdori peş burdan ba daraçaji lojiqanda daleru şeradil boşad, baroji ba sarfahmi şarojathoji muşkili vaqti inqilobi raftan ba daraçaji lojiqanda taçribanok boşad, va baroji dar rahi maqsadu murodi xud az boloji tamomi sanghoji takiobi guzaşta tavonistan ba daraçaji lojiqanda aomiiu ustuvor boşad" (Stalin. „Masaalahoji leninizm", varaqi 68 naşri 10-um). Ana az hamin sabab jakşaviji sijosiho ba asosi şarthoji gufta guzaştagimo ba dast darovardan zarurast.

Oxiri suxan

Rafiqho!

Man dokladamro tamom karda istodim. Ci xele ki şumoho dida istodeton ahvoloti baad az kongresi VI-um taqir şuda omadagi va sabaqhoji gûştinamoro ba nazar girifta va ba daraçaji holekaj ba dast darovarda şudagiji jakçoja gaştani safhoji moro takja karda mo alhol jak q a t o r masaalaho va dar navbati aval masaalaji fronti jagona va ba sotsial-demokratija, profsojuzhoji reformisti va digar taşkilothoji aomavi ci tarifa ravişu muaomila kardanro ba tariqi nav monda istodem.

Donohoje joft meşavand, ki ba onho tamomi hamin gapho az pozitsijahoji printsipialiji mo aoqib raftan, az rohi bolşevizm ba tarafi rost majl kardan borin menamojad. Xajr-da. Dar Bolgarijaji mo mokijoni guşna dojim arzan xob meainad megûjand. (Xanda qarsakzanihoji baavç).

Majlaş on mokijonhoji sijosi hamin xel xijol kunand! (Xanda qarsakzaniho).

Mo ba in kam interes dorem. Baroji mo hamin alzalast, ki partijahoji xudamo va aomaji vaseai tamomi rûji dunjo maqsadu murodi moro durust fahmida girand.

Agare ki mo, ba ahvoloti taqir şuda omadagi va peşravihoji dar harakati rabocigiji rûji dunjo ba vuçud omada istodagi nigoh karda, sijosat va taktikaji xudro muvofiqi onho az nav namesoxtem,—marksisti inqilobi, leninci va şogirdi lojiqandaji Marks—Engels—Lenin—Stalin hisob nameşudem.

Agare ki mo az taçribaji xudamo va taçribaji aoma taalim namegiriftem,—inqilobciji haqiqi hisob nameşudem.

Mo mexohem, ki partijahoji mo dar mamlakathoji kapitalisti cun partijahoji haqiqiji sijosiji sinfi rabocij harakat va aamal kunand, onho dar haqiqat dar zindagoniji mamlakati xud roli faktori sijosiro bozi kunand, onho jak propagandaju tanqid va ba gûştini baroji diktaturaji proletari xuşku xoli çeq zadan qati qonea naşavand, balke dojim sijosati faaolonaji aomaviji bolşeviki guzaronand.

Mo mexohem, ki monandi bolşevikhoji taarifzebi rus, monandi partijaji peşbarandaji Internatsionali Komunisti, partijaji komunistiji Itifoqi soveti, qahramoniji inqilobiji komunisthoji Germanija, Ispanija, Avstrija va digarhoro bo realizmi haqiqiji inqilobi pajvasta kunem va boqimondahoji oxirini dar-davi sxolastikiji ba davri masaalahoji çidiji sijosi karda meşudagiro barham zanem.

Mo mexohem, ki partijahoji xudro baroji vazifahoji muşkiltarini sijosiji dar nazdi onho istodagiro hal kardan har çoniba jaroqpûş kunem. Ba hamin maqsad daraçaji teorijagiji onhoro to rafta baland bardorem, onhoro dar ruhi doktrinaji bejon ne, balke dar ruhi marksizm—leninizmi çonnok tarbija dihem.

Mo mexohem, ki az safhoji xud sektacigiji az xud rozibosiro reşakan karda partobem, cunki dar navbati aval hamin sektacigi peşi rahi ba aoma meburdagiro az mo favoran mekaşad va guzarondani sijosati haqiqiji aomaviji bolşevikiro lad medihad. Mo mexohem, ki ba muqobili tamomi sarburorihoji konkretiji oportunizmi rost gûştinbariro harçoniba zûr kunem va haminro ba nazar girem, ki xususan dar praktikaji guzarondani sijosat va gûştini aomaviji mo az tarafi oportunizmi rost xatar zûrtar şudan megirad.

Mo mexohem, ki dar har mamlakat komunistho az taçribaji xud, cun avangardi inqilobiji proletariat, ba sarvaqtiş sabaq barovarda, tamomi sabaqhoro muntazam barand. Mo mexohem, ki onho, dar bahri darjo cun tamoşobinu registratori mavçhoji dajida meburomadagi, sodda bavo "kaj naqz meşavad gufta naşista, balke dar bahoji qurmişu savqanoki gûştini sinfi boboni kardanro tezu caqqontar jod girand. (Qarsakzaniho).

Xohişi mo ana haminast.

Va mo hamaji inro az hamin sabab mexohem, ki faqat ba vositaji hamin rah sinfi rabocij ba hamaji mihnatkaşho sardor şuda, dar armijaji milion milioniji inqilobiji az tarafi Internatsionali Komunisti rahbari karda meşudagi zic saf basta, va vozdi mo rafiq STALIN borin rahbari buzurgu aaqil doşta (qarsakzanihoji baavç) vazifaji tarixiji xudro aaniq içro karda metavonad.

(Qarsakzanihoji baavç. Hama az çojaşon xestand. Ba tamomi zabonhoji rûji dunjo baland-baland qazali „Internatsional" xonda şud. Sadohoji „Zinda bod rafiq Stalin! Zinda bod rafiq Dimitrûv!" baromadand. Boz qarsakzanihoji baavç. Delegatho harxel aşulahoji inqilobiji xudro xondand).

(UzTAG).

Qalarasoniro dar mahi avgust tamom kardan zarurast

Ba 1-umi avgust plani qalaju donarasoniro Uzbekiston ba 57,5 protsent içro kard. Rajoni Çizaq az hama rajonhoji respublika peştar plani qalaju donarasoniro az mûlçar peş içro kard. Rajonhoji Şerobod, Dehqonobod va Nurato ham ba içro kardani plani qalarasoni nazdik hastand.

Amo dar xelo rajonho kori qalarasoni sust guzarta istodast. Dar jak qator rajonho gûştini baroji qalaro ganda taşkil dodagi meboşand. Rajonhoji Circiqi mijona, Kalinin, Qaradarjo va Manqit to alhol aqale 10 protsenti planro ham içro nakardin. Bajni korhoji qaladaravkuni va xirmankûbi nobarobariju çudojiji kalon mavçud hast. Ba 1-umi avgust 51,3 protsenti hosiloti qalaju dona darav karda şudagi hast, amo az in qalaji darav karda şudagi faqat 32 protsentaşro xirmankûbi karda şudast. Jak qator rajonho kori qalaju donadaravkuni va xirmankûbi kardanro ba digar korhoji xoçagiji dehqoni vobasta karda natavonistand. Dar jak qator çojho ba navbatmoniji oportunisti dida meşavad. Cunonci: selsoveti Marhamat, rajoni Marhamat to copuqi paxta tamom naşavad, qalaro daravu xirmankûbi nakuneton gufta farmon dodast. MTS-i dujumi rajoni Ikromûv ham to rûzhoji oxirin hanuz qaladaravkuni va xirmankûbiji aomaviro sar nakardast.

Kolxozhoji rajoni Jangijûl faqat qalaro darav karda istodin, amo qalaro xirmankûbi kardan „ba navbat monda şudast". Dar in rajon 74,1 protsenti hosiloti qalaro darav kardand, amo faqat 28 protsentaşro xirmankûbi kardagi hastand.

Az sababe ki dar MTS-i rajoni Jangijûl ba korkunhoji lobogrejka qati darav mekardagi dastur aamal nadoda, texnikaji korro nişon namedihand, dar vaqti daravkuni lobogrejkaho 20 protsenti qalaro nobud karda istodin. Korkardi burovardani mardikorho ham xelo past hast. Dar kolxozi nomi Manzura, hamin rajon lobogrejkaho bajni 7 rûz ba hisobi mijona faqat 12 gektari darav kardin. Az 12 dona lobogrejkaji dar onço budagi faqat şiş lobogrjeka ba kor darovarda şudast.

Dar okrugi Qaşqadarjo qaladaravkuni naqz taşkil doda şudagi meboşad. Cunonci: dar rajoni Ciroqci az 70 protsent zijodtari hosiloti qalaro darav kardand, 80 protsenti qalaji darav karda şudagiro holekaj xirmankûbi karda şud.

Dar xususi qalaju donaro az kolxozho va jakadehqonhoji mihnatkaş qabul karda giriftan haminro nişon doda guzaştan zarurast, ki in kori qalaqabulkuni dar hama çojhoji in okrug naqz taşkil doda şudagi meboşad. Dar rajonhoji Kitob, Jakkabog, Guzar va dar skuppunkthoji rajonho hato şabho ham kori qalaqabulkuniro taşkil dodand.

Dar skuppunkti rajoni Guzar kolxozcihoji qala mesupurdagi, to vaqti navbataşon omadan, dar cojxonaji surxi az har çihat orasta karda şudagi osojiş karda meşinand.

Amo bovuçudi hamin ham dar jak qator çojho kori qalaqabulkuni xelo kambudiho dorad. Jak qator skeppunktho va qala qabul karda nigoh medoştagiho ba in kor xelo ganda tajori didageşon maalum şud. Dar punkti qalaqabulkuniji Tendikaram qalaju donaji qabul karda monda şudagiro qadaş barobari haviji sealjojad. In punkt bojad 54 ambori 54 hazor pud qala mekard. Lekin plani burdagi aimorat mekard. Lekin plani aimoratsozi faqat ba 27 protsent içro karda şudast. (UzTAG)

Gandum xirmankûbiro faromûş kardin

UCQURQON. Kolxozi „Ozet" 10 gektar zamini gandum koridagi dorad. Amo in 10 gektar zamin hanuz darav karda naşudast. Şoxcahoji gandum xuşk şuda, rexta istodin, amo pravleniji kolxoz ba in masaala jagon cora namebinad.

Jak sira, jak mah peş daravi gandum dar in ço sar şuda bud. To 30-umi ijul 7 gektari onro darav karda şudagi hastu xalos. Sababi asosiji in betartibi—ba korhoji kolxoz pravleniji kolxoz navbat mondanaş va hosiloti gandumro faromûş kardanaş meboşad. Gandumi darav karda şudagiro ham hanuz xirmankûbi nakardin. In kambudi va betartibiji ba çinojatkori rafta merasidagiro tezi qati barham zadan zarurast.

K.

Maəlumotu svodkaji Narkomzemi UzSSR

Az xusuşi ravişi copuqhoji corumu pançumi paxta ʙa 5-umi avgusti soli 1935-um

(Ba protsenti plan)

Copuqi corum—91,9 protsent
Copuqi pançum—52,9 protsent

	Copuqi 4-um	Copuqi 5-um		Copuqi 4-um	Copuqi 5-um
1. Akmalobod	100,0	100,0	51. Piskent	91,7	48,3
2. Bauman	100,0	100,0	52. Çaloiquduq	91,1	29,2
3. Qziltepa	100,0	97,2	53. Urgut	90,0	28,0
4. Kalinin	100,0	96,4	54. Qaradarjo	89,3	38,3
5. Narpaj	100,0	95,9	55. Karmina	88,1	—
6. Ujci	100,0	95,0	56. Ucqûrqon	87,9	22,5
7. Tentaksoj	100,0	91,6	57. Kataqûrqon	87,9	28,9
8. Baqdod	100,0	88,9	58. Cinos	87,4	34,0
9. Farqona	100,0	62,0	59. Mitan	85,9	32,2
10. Molotûv	100,0	61,5	60. Qurama	86,5	33,5
11. Çomaoj	100,0	60,[illegible]	61. Oqqûrqon	86,1	34,1
12. Samarqand	100,0	60,6	62. Circiqsolo	82,7	32,8
13. Paxtakor	100,0	51,0	63. Konimex	79,7	12,0
14. Jargiqûrqon	100,0	48,5 *)	64. Xalilci	79,3	16,1 *)
15. Xavcs	100,0	100,0*	65. Bekobod	78,7	19,5
16. Buxoroji Kûhna	100,0	55,7 *)	66. Circiqimijona	78,0	28,8
17. Kirûv	99,9	91,9	67. Parkent	74,3	—
18. Taşloq	99,9	72,5	68. Zomin	68,8	—
19. Olm	99,9	76,0	69. Çizaq	65,4	8,3
20. Vonkant	99,9	46,2	70. Mirzocûl	56,2	11,3
21. Kaganovic	99,8	91,2	71. Nurato	45,2	—
22. Romelan	99,6	69,3	Dar okrugi Qaşqadarjo	77,6	14,1
23. Kosonsoj	99,5	67,6	Dar in çumla rajonho:		
24. Stalin	99,4	86,7	1. Kasbi	90,8	— *)
25. Buxoroji Nav	99,2	48,7 *)	2. Koson	88,1	74,1
26. Qaroqûl	99,2	73,8	3. Şahrisabz	86,9	22,0
27. Cust	99,1	61,5	4. Kitob	84,2	11,1
28. Qûqond	99,0	70,9	5. Guzar	83,8	— *)
29. Pop	99,0	76,2	6. Beşbudi	80,5	5,1 *)
30. Ordzonikidze	98,9	71,8	7. Jakkaboq	51,0	— *)
31. Marqelon	98,7	56,8 *)	8. Ciroqci	42,8	11,3
32. Namangon	99,7	73,2	Dar okrugi Surxondarjo	83,9	37,2
33. Oltiariq	98,6	56,2	Dar in çumla rajonho		
34. Voroşilûv	98,1	54,8 *)	1. Şerobod	100,0	100,0
35. Jangijûl	98,0	69,8	2. Tirmiz	99,4	76,9
36. Oltiarol	97,9	—	3. Çaharqûrqon	91,2	33,6
37. Norin	97,7	71,2	4. Şûrci	81,9	9,8 *)
38. Baliqci	96,7	53,1	5. Sariosijo	73,9	37,2
39. Bulunqur	96,5	70,4	6. Denav	68,9	—
40. Kujbişev	96,4	68,5	Dar okrugi Xorazm	78,9	30,2
41. Izboskant	95,4	47,0	Dar in çumla rajonho		
42. Çondor	95,7	53,6	1. Xonaqo	100,0	80,3
43. Lenin	95,3	54,2	2. Gurlen	99,1	16,1 *)
44. Oqdarjo	95,1	49,2	3. Urgançi Nav	92,2	42,9
45. Circiqpojon	95,1	35,0	4. Xiva	84,8	30,3 *)
46. Andiçon	94,9	54,8	5. Hazorasp	73,4	16,0
47. Ikromûv	94,8	66,4	6. Şavot	67,5	33,1
48. Marhamat	94,6	42,2	7. Manqit	62,1	19,8
49. Pajariq	94,2	43,7	8. Boqot	58,5	5,5
50. Hoçiobod	92,6	46,2			

MAƏNEDOD: 1) Rajoni Qûqond maəlumoti copuqi corumro xudaş kam kard. 2) Maəlumoti az rajoni Karmina omadagi aaniq karda şud.

Maəlumoti az xusuşi copuqi 5-umi rajoni Voroşilûv ʙa 5-umi avgust omadagiro telegraf notûqri dodagi hast.

*) Maəlumot ʙa 1-umi avgust.

Mahmaddono-Nazarûv ʙa kolxoz jordam namekunad

KONIMEX. (Az muxbiri maxsusi mo). Rahbariju jordami konkretona kardan, kamʙudi va norasogihoro ʙa qatori kolxozciho dast ʙa dast qirifta tezi qati barham zadan—kolxozro ʙa peşravi va muvafaqijatho rasonda metavonad. Partija va hukumat ham ʙa nazdi mo ana hamin xel vazifa memonand.

Lekin instruktori rajispolkomi Konimex Çamaa Nazarûv heç vaqt in xel rahbari namekunad. Taçriʙaji kora „rahbariji“ û dûqzani, mahmad-dnoji kardan şuda mondast.

Nazarûv goh negoh dar kolxozi „Mevaji Oktjabr“ omada, qajri kamtar gapi xuşku xoli zada raftan digar kor namekunad. Qajri in û ʙa in kolxoz nazari milatcigi va jahudiʙad-ʙini qati nigoh mekunad. Har ʙore ki û dar in kolxoz mijojad, ʙajni odamho va ʙa nazdi korkunhoji selsoveti Mirzo Mumin şişta, az puşti kolxozi „Mevaji Oktjabr“ har xel gaphoji durûq va tuhmatro meʙurorad. Baçoji jordamu rahbari ʙa qatori rahbarhoji kolxoz çangu bahs mekunad.

In harakathoji gandagiji ûro prezidiumi solsovet candin marotiʙa taakid karda ʙud. Amo Nazarûvi milatci hanuz harakathoji iqvogari va milatcigeşro davom karda istodast.

Mo az rajispolkomi rajoni Konimex talaʙ mekunem, ki ʙa Nazarûv tezi qati cora dida in mahmaddonoro az sari kori rahbari rad kunad.

B. Ş.

Dar surati kolxozci—doprozivnik rafiq Goncarûv (az tarafi cap), coqdasti çudo ham naqz, ʙo komandir rafiq Bondarjûv çamaʙasti coq giriftageşro sançida istodast.

Parki avtomoʙiliro ʙutunan fojda ʙurda şavad

Parki avtomoʙiliji Narkomzem (sovxozhoro ʙa hisoʙ nagirifta), nazar ʙa soli guzaşta, du ʙaroʙar zijod şudagi hast. Ba jakumi janvari soli 1935-um dar MTS-ho, MTM-ho va kolxozhoji respuʙlika 480 avtomoʙil (353-toji on avtomoʙili ʙorkaşoni) mavçud ʙud. Imsol Uzʙekiston kori qala daravkuniro 958 avtomoʙil qati sar kard.

Dar grupaji avtotransportiji Narkomzem(içro kunandaji çuvoʙgar POPUV) rûjirost iqrori mekunand, ki jagon ucûti aʙvoli fojda ʙurdani parki avtomoʙili guzaronda naşuda istodast. Dar Narkomzem ciqadar va kadom maşinaho remont karda şudageşro namedonand. Içro kunandaji çuvoʙgar POPUV „MTS-ho maəlumot nafiristonda istodin“ gufta ʙahona karda istodast.

Ahvoli kori maşinahoro fojda ʙurdan ʙad hast. To vaqthoji oxirin ʙas az 40 protsent kamtari hamaji parki avtomoʙili kor kardagi meʙoşad. Hozir koefitsijenti nafa noki parkro fojda ʙurdan to 55—60 protsent ʙaland karda şud, va in ham dar on vaqte ki Narkomzemi Ittifoq az xusuşi ʙa kor kamaş 85 protsenti maşinaho fojda ʙurdan ruxsat dod, dodagi hast.

Xoçagiji avtomoʙili dar MTS-ho ʙe nazorat hast. Dar MTS-hoje ki 5 maşina dorand, na mudiri garaz va na avtomexanik nest. Şoferho ʙa ixtijori xudaşon monda şudin, onho ʙa kori „ʙorkaşoniji savdogari“ maşqul hastand, az MTS ʙo maşinahojaşon jak cand rûz qojiʙ meşavand.

Ba Narkomzem az xusuşi kadrhoji şoferi qanoatʙaxş cinda girifta naşudageşon va az tarafi MTS-ho ʙo avtomoʙil haj mekardagiho muaomilaji ʙad karda şudanaş aarz karda istodin. Du mah peş 12 nafar şoferhoji kursi avtodorro tamom kardagi ʙa bar xel MTS-ho firistonda şuda ʙudand. Aihol az onho jagon nafaraşon ham ʙa kor nestand. Şoferho TILJAKUV (MTS-i Pajariq), MILATEJN (MTS-i Bauman), Bajdin (MTS-i Piskent) va BARINUV (MTS-i №2-umi Buxoroji Kûhna) az ʙoloji direktsijaho ʙa onho muaomilaji ʙad kardanaşon maçʙur şudin, ki korro partofta ravand.

Avtotransporti MTS-ho dar vaqti qala daravkuni ʙojad 200 hazor ton ʙor kaşonad. In, Narkomzem va rahbarhoji MTS-horo voçiʙ mekunonad, ki handa ʙan ʙaroji kori parki avtomoʙiliro taku ʙexaş qati ʙehtar kunondan harakat kunand.

(UzTAG).

Ba majli xud furûxtani tamoku va maxorka manə karda şud

Sovnarkomi Uzʙekiston ʙa majli xud tamoku va maxorka furûxtani kolxozho, kolxozciho, xoçagihoji jakakor va taşkilothoji tamokuju maxorka mefurûxtagiro az mahi avgust sar karda to vaqti plani kontraktatsijaji tamokuju maxorka dar respuʙlika içro karda şudanaş manə kard.

Sovnarkom rajispolkomhoro voçiʙ kard, ki onho ʙaroji ʙa ʙozorho ʙa majli xud furûxtani tamoku va maxorkaro rah nadodan qatəl nazorat kunand. Odamhoji in qarorro vajron mekardagi ʙa çuvoʙgariji çinojati kaşida meşavand. Ba taşkilothoji sudi va tirgovkunanda taklif karda şud, ki ʙa tezi sançida şudani kori odamhojero ki dar xusuşi ʙa majli xud tamoku nafurûxtan qarori hukumatro vajron mekunand, ihtijoç kunand.

Dinangi kûcmanciho—imrûz kolxozci şudagijand

Soli guzaşta Narkomzemi Uzʙekiston az jak grupa lûlihoji mahalije ki dar ʙozorhoji rajoni Qûqond ʙa kori fol ʙiniju muzika maşqul ʙudand, aariza girifta ʙud. Lûliho cunin navista ʙudand, ki onho xohişi rasmi kûcandagiji peştaraji xudro partofta, kolxoz taşkil kardan dorand.

Imsol 45 xoçagiji lûliro az rajoni Qûqond ʙa rajoni nomi Ordzonikidze kûconda, „Jangi Turmiş“ guftagi kolxoz taşkil karda şud.

Narkomzem ʙa kolxoz afzolu asʙoʙhoji ʙaroji kor karda ʙuromadani paxta va korhoji xoçigi darkor ʙudagi, 12 asp va ʙa har xoçagi gûsola dod. Qajr az in, har jak xoçagi 100 sûmi pul ʙaroji ajʙosti xona girifta, 150 sûmi ʙaroji to vaqti hosilot ʙardoştan rûzqor kardan va 50 sûmi ʙaroji ucastoki nazdihavligi uruq xaridan girift.

Ba vazifaji rajisi pravleniji kolxozi „Jangi Turmiş“ lûliji taçriʙadori az kolxozi „Bolşeviki“ Qûqond çeqzada şudagi Mahmudûv sajlov karda şuda ʙud. Nişon doda guzaştan darkor hast, ki aəmaji asosiji kolxozciho az in peş jagon vaqt ʙa paxta kor kardagi nest, amo ʙo vuçudi hamin natiçahoji soli avalin aəlampanoh hastand. „Jangi Turmiş“ jake az kolxozhoji ʙehtarini rajon şudagi hast. Hamaji 30 gektar majdoni paxtaji in kolxoz panç ʙori copuqi xuşsifat karda şud. Obodiji şaʙona taşkil karda şudagi hast. Har jak kolxozci ucastoki nazdi havligi dorad va hosiloti naqzi ʙabzaju saqalot va gandum ʙardoşta istodast.

Dar kolxoz hisoʙi trudodenho naqz ʙa rah monda şudagi hast. Haqi kori har jak kolxozci ʙa daftarcaji mihnateş tûqri darovarda meşavad. Kolxozciho ʙa sarvaqtaş (dar vaqti copuq sar şudan) ʙa Narkomzem ʙo aarzi notûqri navista şudani trudoden omada ʙudand. Dar natiçaji sançiş taʙelciro digar karda kori hisoʙro ʙarah monda şud. Har jak kolxozci ustavi arteli xoçagi doşta, haqu voçiʙijati xudro medonad.

Madanijati kolxoz taraqi karda istodast. Kursboji likʙez ʙa zuʙonhoji ûzʙeki va rusi kor karda istodin. Ba zuʙoni lûligi kurs taşkil kardan imkonijat naşud, cunki lûliho xati xud nadorand.

Baəd az daromadhoro taqsim kardan dar kolxoz kori əlmoratandoziji kalon revoç doda meşavad. Hamaji kolxozciho qaror kardand, ki ʙa xud havlihoji tipi jevrûpoji, az du xona va oşxona aiʙorat, mesozand.

Kolxoz ʙaroji ʙa paxta kori namunavi kardanaş, az taşkiloti rajoni patefonu plastinka mukofot girift. Aihol dar kolxoz dar vaqti tanaffusi avqot, ʙasari majdon va şaʙho aşulahoji vaqtcoqi sado medihand.

Lûlihoji kûcmançiji rajonhoji Toşkand, peşravihoji kolxozi „Jangi Turmişro“ dida, ʙa Narkomzem muroçiaat karda, ʙaroji taşkil kardani kolxoz jordam pursidagi hastand. Ba pojoni in aariza 60 xoçagi dast mondagi hastand.

(UzTAG).

10 hazor raʙocihoji kûhkan ʙexonu mon şudagi hastand

Dar natiçaji dar ştathoji Nju-Iork, Pensilvanija va Nju-Çersin obxez şudan 52 odam nobud şudast.

Zarari az ʙoloji obxez şudagi ʙa 25 hazor dolar merasad. Obi rûdxonaji skulkuli raʙocihoji atrofi Filadelfijaro zer kardast. Xavotir hast, ki obi rûdxonaji delavejr Tretonu Nju-Çersi zer mekunad. Dar natiçaji obxez, dar ştathoji Nortum ʙerlenda 10 hazor raʙocihoji kûhkan ʙexonu mon şudagi hastand. Dar Filadelfija az ʙoloji obxez şudan 6-to faʙrikahoji gazmolʙurori ʙasta şudagi meʙoşand.

Ba soli navi taəlim vaqt çudo kam mondagi hast

Remonti maktaʙro tezi qati sar karda şavad

KONIMEX. Narkomprosi Uzʙekiston az xusuşi ʙino va digar cizhoji maktaʙro ʙaroji soli taəlimi 1935-36-um ʙa sarvaqtaş remont kardan maxsus qaror ʙurovarda, hama gorONO va rajONO horo taakid karda mondagi hast. Garcande az in xusus rajONO-ji Konimex xaʙardor ʙeşad ham, lekin dar in masaala ʙeparvoji karda istodast. RajONO dar xusuşi remont va az sûzokvori taəmin kardani maktaʙhoji kolxozhoro ʙas ʙa kolxozho qoqaz navistan qati xotirçama şuda şiştast.

Masalan, rajONO ʙa pravleniji kolxozi „Mevaji Oktjabr“ dar vaqti ʙahor az xusuşi maktaʙi ʙa nazdi on ʙudagiro remont kardan va onro az sûzokvori ihtijoç kardan qoqaz navista ʙud. Pravleniji kolxoz ʙo qoqazro girifta ʙa duruni papkaaş monda, to ʙa hole in korro sar nakardast. In az xusuşi rajONO ʙa kori xud kontrol nakardanaş gavohi medihad.

RajONO va pravleniji kolxoz nin ahvolro ʙa nazar girand, ki roji soli navi taəlim vaqt çudo kam mondagi hast. Bojad onho hamin rûzhoji nazdik dar xusuşi remonti ʙino va partaju doskaji maktaʙro sar kardan corahoji aşʙinand. Pravleniji kolxoz voçiʙ ast ki ʙaroji maktaʙi xudro az asʙoʙxoniş taəmin kardan ʙo Uzgiz doqovor ʙasta va tezi qati maktaʙro sûzokvoriji zamiston ihtijoç kunad.

Uriel Bo[illegible]
Mijerhaj A[illegible]

„Kori mo nest“

SAMARQAND. Har soli texnikumu maktaʙhoji mo dasta-dasta kadru talaʙa vipusk karda, ʙaroji çoji onhoro pur kardan ʙa soli nav talaʙa qaʙul mekunand. Ba maktaʙ talaʙaho çalʙ kunondan jake az vazifahoji asosiji muaorifhoji şahriju rajoni meʙoşad.

Texnikumi jahudigiji Qûqond ʙa sinfhoji asosiji xud talaʙa qaʙulkuniro holekaj sar kardagi hast.

Bojad az rûji peşʙiniji texnikum, az Samarqand cun şahri kaloni jahudinişin 30 talaʙa qaʙul karda şavad. Lekin muaorifi Samarqand ʙa talaʙa qaʙulkuniji texnikum jordam dodanro vazifaji xud hisoʙ [illegible] istodast. Garcande xudi talaʙa[illegible] teknikum ʙa dari idoraji [illegible] dar xusuşi talaʙaqaʙulkuniji te[illegible]kum maəlumnoma casponda [illegible] çihat harrûz ʙa muaorifi rafta ʙa harakat darovarda istoda [illegible] ham, lekin on jagon jordam [illegible] istodast. Ba capageş, mudiri m[illegible] Joqûʙûv va şûʙaaji kadrhoji Akramûv „In kori mo nest“ [illegible]jand. In xel ravişi nodurusti ʙa talaʙa qaʙulkuniji texnikum [illegible] nadoda namemonad.

B. Kimjogir[illegible]

Dar respuʙlika

Tsexi nav dar zavodi „Komintern“

Dar zavodi „Komintern“ (Toşkand) ki on ʙa ruxsati Uzpromsovet meʙoşad, montaz va asʙoʙdorkuniji tsexi mexanikiji ketmankorkardaʙurori tamom karda meşavad. To oxiri sol 50 hazor dona ketman soxta ʙurovarda meşavad.

* * *

Stantsijaji taçriʙagiji TGŽD

Dar depoji—parki rahi ohani şahri Toşkand ʙaroji asʙoʙhoji tormozi havoji doda şudani vagonhoro sançida ʙuromadan stantsijaji taçriʙagi muqarar karda meşavad. Soxta şudani stantsijahoji navi havoji ʙaroji vagonhoji tormozi havojeşon durust karda şudagiro ʙa rah darovardan imkonijat medihad.

* * *

Zavodi asfalt meʙurovardagi

Zavodi asfalt meʙurovardagiji Toşkand dar oxiri kvartali 3-um maşinaji ʙaquvati asfaltu ʙiton kor karda meʙurovardagi megirad, ki ʙahoji in 100 hazor sûm meʙoşad. Sanoati nav ʙaroji asfaltkuniji kûcahoro ʙa tariqi vasea revoç dodan imkonijat medihad.

Ravqan az tuxmi xarʙuzaju tarʙuz

Soli guzaşta sistemaji Uzpromkooperatsija dar şahrhoji Namangon, Qûqond va Andiçon az tuxmi xarʙuzaju tarʙuz ravqan kaşidanro taşkil karda ʙud. In tuxmho ravqani çudo ham naqz medihand, va [illegible] qani onho faqat ʙaroji cizhoji [illegible] diteri (şiravor) fojda ʙurda meşa[vad].

Ravqankaşi ʙaroji ʙa daraçaji [illegible] noəatʙaxş tuxm tajor karda naşu[da] naqz ʙa rah monda naşuda ʙud. [illegible] sol Sovnarkomi UzSSR dar ʙo[illegible] korxonahoji ravqankaşiro az [illegible] xom ihtijoç kardan jak qator c[illegible] ʙiniho qaʙul kard. Ba hama taşki[lot]hoji kooperativ va saʙzaju saqa[illegible] fuxûşiji gosudarstvogi tuxmi xar[ʙu]zaju tarʙuzro ʙestu noʙud kar[dan] va ʙa digar xel korho munfiaat[illegible]dan manə karda şud.

Hamegi tuxmi xarʙuzaju ta[rʙuz] ʙojad ʙa kooperativhoji sanoa[illegible] sisi supurda şavad.

Uzʙekarijaşu dar hama kolx[ozho] va xoçagihoji jakakor ʙaholat[illegible] selpoho tuxmtajorkuniro taşkil [me]kunad. Uzpromkooperatsija dar [ʙo]zorhoji kolxozi va zakitho tuxmtaj[or]kuniro taşkil mekunad.

(UzTA[G]).

Ba gunahkori kori komsomoliro futur ravon[kar]dagi çazoji saxt doda şavad

FARQONA. Ba nazdi kolxozi nomi Kujʙişev komiteti komsomoli mavçud hast. In komitet 30 nafar komsomolhoro ʙa ʙari xud megirad.

Amo dar inço ʙajni komsomolho jagon kori maənedodkuniju taşviqoti guzaronda naşuda istodast. Az 30 komsomol ʙas 7 nafaraşon ʙileti komsomoli dorand. Komsomolho dar vaqti copuqu obdihiji paxta roli avangardiro ʙa dast nadarovardin. Onho ʙa çuvonhoji ʙespartijni kori namunavi nişon nadoda istodin. Dar inço voqiəaji har 15 rûz jak karat sekretari komitetro az nav sajlov kardan dida şuda istodast. Komsomolho az mahi janvari soli 1935-um ʙa in çonin mutlaqo vznosi komsomoli nadodin. Mudati 8 mah ʙoz jagon ʙor maçlisi komsomoli guzaro[nda] naşudast. Komsomolho az [qarorhoji] si plenumi XI-umi TsK VLKSM va plenumi VI-umi TsK LKSM heç xaʙar nadorand.

Garcande pravleniji kolxoz in xususho ʙa gorkomi komsomol, xususan ʙa sekretari o[n] KARIMUV xaʙar doda [ʙud] ham, amo az on qajr az [illegible] xuşku-xoli: „ana imrûz ana [pa]gah“ guftan digar jordami a[mali]i nagariftast.

Zarur hast, ki ʙa in kor [gor]kom partijaji Farqona qati [ʙin]da, ʙa gunahkorhoji kori ko[m]somoliji kolxozi nomi Vor[oşi]lûvro futur ravondagi cora [ʙi]nad.

Manaşe Joqu[illegible]
Ljuʙa Aʙromû[v]

Furomadi əaçojiʙ

LONDON. (UzTAG). Az rûji xaʙari „Tajms“, dar ʙoloji aerodromi Sanfond jak paraşjutist dar vaqti az ʙoloji qanati aeroplan paraşjut qati par zada furomadan galstukaş ʙa aeroplan andarmon şuda, û avezon monda ʙehuş şudast. Aeroplanci darov paraşjutistro nigoh doşta, galstukro ʙuridast va ûro dasti rostaş qati mahkam qucoq karda n[igoh] doşta, aeroplanro dasti c[apaş] pohojaş qati ʙa zamin furo[vard]ast. Baədi aeroplan ʙa [zamin] furomadan, paraşjutist meg[uft] ki ci hodisa rû dodageş ʙo[xa]ʙar esam nest.

Redak. çuvoʙgar M. AMINOV
отв. редактор М. АМИНОВ

ADRESI REDAKTSIJA: Toşkand kûcaji arpopoja pereuloki zavodskoj 7/7. Telefoni redaktor 31612 nojiʙi redaktor 33401, tipografija 31582
Tipografijaji „Bajroqi Mihnat“
NARXI GAZETA: jak sola 15 sûm. 6 maha 7 sûmu 50 tin, 3 maha 3 sûmu 75 tin.
Upoi Uzglavlit A—431